Nº. 7194. NIEUWE AMSTERDAMSCHE COURANT. Aº. 1855.

ALGEMEEN HANDELSBLAD.

ABONNEMENTS-PRIJS VOOR 3 MAANDEN.

Voor Amsterdam.....ƒ 7.50. Voor de overige Steden desRijk ƒ 8.50.

De Zondags-Editie en Bijblad „ 1.50. Afzonderlijke Couranten..... „0.10.

Maandag 1 Januarij.

UITGEVERS-DIRECTEUREN, GEBROEDERS DIEDERICHS.

Brieven Franco aan het Bureau Handelsblad.

PRIJS DER GEWONE ADVERTENTIEN:

Van *een* tot *zeven* regels, behalve de 35 c. zegelgeld.....ƒ 1.75.

Iedere regel meerder..... „—.25.

Buitengew. groote Lett., naar mate de ruimte die zij beslaan à 25 c. per regel.

Tweede Editie.

ZONDAG-AVOND.

NIEUWJAARSGROET.

VAN DE ONDERGETEEKENDEN

AAN VERWANTEN, VRIENDEN, BEKENDEN EN BEGUNSTIGERS.

APON (D.)
ANDRIESSE EN Cº., in Tulle en Band.
AGEMA (Wed. M.) en Familie.
AUKES EN ZOON (Wed. Hk.)
AERTS (F. C. J.)
ANNEVELD (J. H.)
ALTINK (J. D.)
ALTINK (P.)
ALTINK (L.), Kapelsteeg.
BRAAKSMA EN ZOON (Wed. W.)
BREEMAN (A.) en Familie.
BENIER (L. P.), Mr. Rijtuigschilder.
BEEK (J. P. TER), Mr. Timmerman.
BEIT EN ZOON (ISAAC)
BAKKER (H. W.), Mr. Schilder.
BAMBERG (D.L.), Hof Mechanicus.
BRUANT (Ch. J.)
BRUNS (J. C.), Varkenslagter.
BERENDS (H.), Mr. Smid.
BRIEL (J. D.) en Echtgenoot.
BRIEL (J. M.) en Echtgenoot.
BURSCH EN ZOON (Wed. W. C.)
BERTOLD EN GEVEKE, in Tabak.
BERTOLD (J. J.) en Echtgenoot.
BARENDS (G. H.), Juwelier.
BARNASCONI (A.), Mr. Kleederm.
BÖCHOLTZ (Jb. Hk.), Kruidenier.
BECKER (D. F.), Mr. Timmerman.
BORGHOLS Jbz. (H.)
BORGHOLS (F.)
BRANDT (C. L.), Cargadoor.
BAGGE (C. A.) en Echtgenoot.
BOLLER (J. B.), Logementhouder.
BIJL (G. VAN DER), Houtkooper.
BAARTSCHEER (J. F.), Commiss.
BRUGMAN (J. F.)
BRAUN (J.), Instituteur.
BOUISSOU (J. F.), in Parapluies.
BOAS EN JUDELS.
BLAD (J.)
BRUGGEN (J. VAN), in Linnens.
BERG Jr. (W. VAN DEN) in Tabak.
BOSCH (C. G.), Behanger.
BRUSSE EN Cº., in Wijnen, enz.
BORBERG (G.) en Echtgenoot.
BOELE HORRIX (N.)
BOUMAN (P.), Behanger.
BERLIJS (P.)
BASTET (T. F.)
BEIJER (J. E.) en Echtgenoot.
BURGER (J. J.) en Echtgenoot.
BERLIJN (A.), Toonkunstenaar.
BODENHEIM (C. M.)
BLIJBOOM (J. P.), in Hoeden.
BOAS (H. J.), Commissionair.
BRUGMAN RONDEBOOM (J. H.)
BONSEN (J.M.) Timmerm. en Echtg.
BIERBRAUER (J. A.), Koekb., enz.
CLAUS EN FRITZ, in Teekenbch.
CEUVEL (J. C.) Scheepsbouwm.
CEUVEL (J. L.), Scheepsbouwm.
CITROEN (B. R.), Mr. Goudsmid.
CADOVIUS, (J.)
COOPMAN (J.)
COCX (J. W. L.), Apotheker.
COHEN (M. H. F.), Dentiste.
COOPMAN (H. J.), Timmerman.
COENEN (J. M.) en Echtgenoot.
COERS (J. C.), Commissionair.
CARSTENS (H. H.) en Echtgenoot.
DRAIJER (J.)
DIJK Jz. (S.)
DOKKUM (Wed. H.)
DROBNITZKY (A.), Mr. Kleederm.
DIEDERICHS (G. F.)
DIEDERICHS (P. A.)
DIEDERICHS (W. G. A.)
DÖRFLINGER (W.) en Echtgenoot.
DROZ VALK, Doctor.
DAKE (GEBR.), in Parapluies.
DIERMEN (A. VAN) Stat.-Koffijh.
DUPORT (J. E.)
DIETZ (J. P. M.), Stuurman.
DETMERS (C. F.), Kuiper.
DURGER (H.) en Echtgenoot.
DOESSCHATE (J. G. TEN) en Fam.
EISENDRATH (B.), Boekhandelaar.
ELSENBURG Az. (J. J.), Mr. Smid.
ENGBERTSEN (H.) en Echtgenoot.
EERDMANS (B.) en Echtgenoot.
ENGELMAN (Wed. M. F.)
EVENBLIJ (W.)
EERBEEK (J.), Smid.
FRANKEN (H.), Stalhouder.
FOCKE & MELTZER.
FERES (Wed. J.)
FABRITIUS (L.), Kastelein.
FARRET (B.), Deurwaarder.
FELDBERG (J. H. H.), Mr. Smid.
FISCHER (F.), Mr. Molensmid.
FEDI (H.) en Echtgenoot.
FERNHOUT (W.) en Echtgenoot.
FEDI (J.), Scheepstimmerman.
FRANSZ (GEBR.), Koffijhuis.
GROEN (L.)
GROEN (D. J.)
GRIJPINK (A.)
GROOTHUISE (J. B.)
GRITTERS Hzn. (J.)
GREIVE (J. C.) en Echtgenoot.
GERRITSEN (J. W.)
GLUSENKAMP (J. R.), Makelaar.
GAUKEMA (H.) en Echtgenoot.
GROEN en Cº. (W. VAN), Metselaar.
GOMPEN Jr. (L. S.) Arnhem, Amst.
HELD (D.), in Diamanten Werken.
HAAS (DE) EN BORBERG.
HOUTMAN (JOHs.), Notaris.
HESS Az. (J. A.), Gezigtkundige.
HEROLD (J. M.), Makelaar.
HEROLD (N.), Geb. WIJNVELD.
HEROLD (H. TENZLER) en Echtg.
HEINTZ (C. A. E.), in Glaswerk.
HERBERS (J. B. H.), Mr. Stoclenm.
HEINTZ (E. J. A.)
HAAK EN BOOY, Practizijns.
HES (J. A.), Chir. Dentiste.
HESEDING (Wed. J. B.)
HESEDING, (P. J. W.)
HOMEIJER Jr. (Wm.), Koperslager.
HARTMAN (J. G.), Stukadoor.
HELMERS (J. H.)
HENDRIKS (Gt.)
HERFST (J. F.), Schuitenvoerder.
HERBEN (G.), Bier- en Koffijhuish.
HEY (G. VAN DER)
HEY (JOHs. VAN DER) en ZOON.
HALDERIET en ZOON (Wed. J.)
HERMES Junior (J. H.) en Echtg.
HOPKEN (C. F.), Mr. Timmerman.
HART (Hs. TER), Orgelm., en Fam.
HENDRIX (P. G.), Smid.
HAJENIUS (P. G. C.) en Echtgen.
HERGT (Wed. F.), Geb. PICARD.
HANSEN (L. J.), Kunstschilder.
HOLST (J. P.)
HEMELOP (J.), Apotheker.
HERPEN (F. A. VAN), in Meubelen.
HAMPE (W.), Instrumentmaker.
ISSELMAN (J.), Mr. Kleedermaker.
JANSEN (Wed. C.)
JONKER EN Cº. (GEBR.)
JONKER (G.)
JONKER Hz. (L.)
JANSEN (J. U.), Kasthouder.
JORGENSEN (N.), Mr. Kleederm.
JEL (A. DE)
JANSSEN (J. F.), Rijtuigschilder.
KRAFFT (J. J.), in Leder.
KOPP (J. G.), in Bedden.
KOENDERS (J. S.)
KEYSSER (F. A.), Steenkoper.
KOK (GEBR.), Muziek-Instrumentm.
KAMMEIJER (C. H.), Mr. Broodb.
KUIPER (D.) en J. J. BREMAN.
KITS EN MEIJER, Schuitenvoerd.
KOHLER (J. H.), in Garen en Band.
KRESZNER (J. F.) en Echtgenoot.
KORING (C.), in Manufacturen.
KOEK (G. F.), Apotheker.
KRABBENDAM (C.), Koopman.
KÖTTELBRINK (F.)
KEMPER (J. B. G.)
KIESOUW (J. H.), Kuiper.
KAPPER EN VAN BIENE.
KEMME (F.), in Turf, enz.
KEYZER (Mr. L.)
KOCH (BERNARD)
KOEK (Wed. C.)
KNOOT Jr. (J. N.), Pianist.
KONING (J.) en Echtgen., Stilsteeg.
KESTEREN (J. C. VAN)
KUHN (D. M. V.) en Echtgenoot.
LOOTS (G. A.) en Echtgenoot.
LINDEN (H.C.VAN DER), Vroedm.
LEGEL (J.), Bontwerker.
LAMBOOY Jr. (C.)
LUYNEN (N. VAN)
LANSINK (JAN)
LEMAIRE (D), in Speelgoederen.
LAMMERS & ZONEN (J. G.)
LEEUWEN (P. VAN), in Piano's.
LORENZ (L.)
LEGRAND (A. C.)
LIER Jz. (A. VAN)
LOGGEN (Wed. J.)
LOOPER (T.), Scheepsbevrachter.
LINDERMAN (W. H.)
MARLE (E. C. VAN), in Koper, enz.
MEYMAN (H. J.), Confiseur.
MISDORP Jz. & ZOON (H.), Metsel.
MUSBACH (C.)
MUSBACH (A. C.)
MATTHEE (J. W.), Mr. Schilder.
MEURS (G. VAN) en Echtgenoot.
MOURIK (H. J. VAN), te N.-Amstel.
MEIJER (J. N. A.) en Echtgenoot.
MORESCO (R.)
MEULEN (J. H. VAN DER)
MOSSEL (J. J. VAN)
MATTHIEU (A. H.), Kleedermaker.
MEER (Bs. VAN), Commiss.
MEUSER (J. W.), Horologiemaker.
MOHR EN ZOON, Schilders.
MOHR (H. en W.), Schilders.
MUNTJEWERFF (P.) en Echtgen.
MÜLLER, (J. G. F.)
MÜLLER (J. F. L.)
NIJBORG (J.), Apotheker.
NOORDBERGH Az. (J.)
NISSEN (J. J.), in Piano's.
OUTERSTERP (J. H. v.), Steenkoop.
OVERHAGEN en Zonen en Comp.
OLDENBURG (C. F.)
OLDE (B. N. VAN), Apotheker.
OOSTHOUT (P.) en Echtgenoot.
OSTERHAUS (H.), Timmerman.
OOSTENDORP (A), Schuitenvoerd.
OUDEWORTEL (Wed. H.)
OUDEWORTEL (D. G.)
PRAAG (JUSTUS VAN)
PETERI (J.), Schilder.
PRELLER (H.)
PAPELARD EN Zn. (G.), in Leder.
POPPELBAUM (C. L.) en Echtgen.
POST (G.), Mist- en Houtkooper.
PILGER (J. H.) en Echtgenoot.
PIËL (H. J.)
PHILIPS (G. H.)
RAVELLI (J. A.)
RIELE (J. H. TE)
RIELE (W. TE)
REVALK (D.), Kruidenier.
RIGGERTS (Hk.), Dansmeester.
RAVENSBERG (E. VAN), Aanpl.
ROELOFFZEN (G. M.), Banketb.
RIELE Qzn. (H. TE)
RUPERT (C. en P.), Horologiem.
RONDE (J. DE) en Echtgenoot.
RENSING (B.), Smid.
ROMPELMAN (J. H.), Apoth.
SPIN (C. A.)
SPIN (J. H. ANDERSEN)
STEEKDOORN (J.F.), Scheepssmid.
SAVERT (J. H.)
SCHUYT (G. J.), Apotheker.
SALOMO (H.)
SMIT (P. P.), Steenkooper.
STAAL (H. N.), Mr. Timmerman.
SCHMIDT (E. L. G.), Muzijkmeester.
SPITS (P. H.), Mr. Kuiper.
STUURKE (J. P.) en Echtgenoot.
SLUYTER (H. L.), Billard-Fabr.
SMITS RUPERT (D.), Horologiem.
SCHAAP (C.) en Echtgenoot.
SCHLEPER (F.), in Tabak.
SPOORMAN (F. J.), Mr. Smid.
SEYM (F.) en Echtgen., Horologiem.
SANDROK (F.)
SCHEPPER (J. A. C.) en Echtgen.
STORM (JACOBUS GERRIT)
SWART (T.)
SCHAAKEL (A. H.), in Heimasten.
SOOST (H.) en Echtgenoot.
SCHOUWMAN (D.)
SCHRÖDER (C. H.)
SWEBELIUS (C.)
STEEDEN (P. VAN), Mr. Timmerm.
SCHOEMAN (J. A.)
STAMKART (C. H. P.), Instituteur.
SCHUIT (GEBR. J.), Aannemers.
SOLKAMANS (R. J.), in Behangsel.
STANT (A. J.), Instituteur.
SCHMAND & Cº. (H. A.)
SWILDENS (J. H.), Instituteur.
STERK (L.), Houtkooper.
SCHOONENBEEK (P. W.), Koffijh.
SCHURING (Wed. O. v. D. VELDE)
SCHOON (C. M.)
SIJFFERS (K.), Kleedermaker.
SCHONE (J. H.)
SCHILDERMAN (A. B.)
SPAKLER (Dr. J. C.)
SCHRÖTER (A.) en Huisvrouw.
SLUYTER (J. C.), Houtkooper.
SCHAEFFER (J. L.), in Brandstoffen.
SCHMIDT (L. F.) en Echtgenoot.
SCHUTTE (G.)
SAUR (H. E. W.) en Echtgenoot.
THORMANN (Erve F.), Mr. Kuiper.
TOMHOLT (J. F.), Mr. Smid.
TORCHIANA (F.), Odéon.
TETTERODE (J. VAN) en Echtg.
TJASINK (J.).
TROUSSET (C. C.) en Familie.
THIEL (W.) en Echtgen., in Bedden.
TORRES (J. N.) en Echtgenoot.
TRIBELS (Wed. P.), in Manufact.
THIENSMA (C. A. A.) en Echtgen.
THIERENS (M. J.), Makelaar.
TRITSCHLER (J.) en Echtgenoot.
TAKES (J. A.)
TIMMERMANS & Cº. (H.)
TULLINGH (H. J.) en Echtgenoot.
TROE (D. J.) en Echtgenoot.
TAMMEN (J. P.), Smid.
TERSTAL (L. C.) en Echtgenoot.
TAMMEN (C. H.), Scheepsmid.
TEUNISSEN (P.F.), Kleedermaker.
TEKELENBURG EN ZOON (J.)
VERHEIJEN (J.), Mr. Metselaar.
VOLK (C.)
VELSEN (I. J. C. VAN), Apoth.
VRIES (J. EDUARD DE)
VELZEL (J. C. VAN), Commiss.
VEERSSEN (T. W. VAN), Timm.
VOS (J. DE), in Vensterglas.
VROOM (A.), Commissionair.
VELDHUYSEN (L. VAN) en Echtg.
VISSER (K. H.), Gezagvoerder.
VEERENHOUT (C.), Schipper.
VRIES (J. DE), Likeurstoker.
WETERING Fz. (G. VAN DE)
WELLINGHOFF (D. C.), in Koffij.
WILDEBOER (JAN HOSTEYN)
WIJSMAN (B.), Instituteur.
WÜRTZ (J. C.)
WALDECK (N.), Marchand-Tailleur.
WINDHUIS (Wed. B.) en Familie.
WILLEMSEN (W. M.), Koekbakker.
WIEGEL, Geb. KRUGER, (Wed. F.)
WEBER (A.), Mr. Kuiper.
WALTER en BLEEKER.
WEERS J. Cz. (J. G.), Apotheker.
WESSELS, (J. F.), Huis- en Rijtuigs.
WAGTENDONK (GEB. VAN)
WESSELS (J. D.), Mr. Schilder.
WIEMER (W.)
WIEMER Jr. (W.)
WANDSCHEER (J. H. M.)
WANDSCHEER (J. F. C.)
WANDSCHEER (J. H.)
WESSELS (Gt.), Kaarsenmaker.
WESSELING (G.), Mr. Timmerm.
WILLEMSE (W.), Laarzenmaker.
WIEL en Cº. (H. J. VAN DER)
WARNERS (W.), Schilder.
WOLTERS (L. H.) en Echtgenoot.
WOLTERS (H. J.)
WEERS Gzn. (H.) en Echtgenoot.
WIJK Czn. (J. VAN)
WIESEL (F.), in Bedden.
WILMERS (GEBRs.)
ZIEGELAAR (G. H.), in gem. Leder.
ZIRKS (J. F. A.)
ZWEESAARDT en ZOON (A.)
ZONDAG (R. A.)
ZEYLSTRA F. Hzn. (H. H.)
ZEEMAN (H.), Instituteur.
ZEE (A. W. v. D.), Institutrice.
ZAHN (GEBROEDERS)
ZIMMERMAN & ZOON.
ZEYLSTRA (H. H.)

BUITENLAND.

Engelsche Post.

LONDEN, Vrijdag 29 December (des Avonds.)

Heden namiddag is aan het bureau van buitenl. zaken eene kabinetsraad gehouden.

— Bij de verkiezingen heeft de regering tweemaal de nederlaag geleden; zijnde in het graafschap Ayr sir J. Ferguson en te Norwich de Heer Bignold, beide conservatieven, tot leden van het Parlement gekozen.

— De baron en barones v. Usedom, benevens de ministers Clarendon en Graham en eenige andere voorname personen, hebben eergisteren aan de koninklijke tafel te Windsor het middagmaal gebruikt.

— De generaal sir de Lacy Evans is in de hoofdstad aangekomen, en zoodra hij herkend werd overal op zijnen weg luide toegejuicht.

— De regering is voornemens al de Schotsche regementen militie en nog vijftien Engelsche onder de wapenen te roepen, zoodat alsdan 76 van de 100 regementen in dienst zullen zijn gesteld.

— Het leger in de Krim is, sedert den slag bij Inkerman, in het geheel tot dusver met nagenoeg 11,450 Britsche soldaten versterkt geworden.

— Zoodra de Pruisische kanonneerbooten Nixe en Salamander, die te Plymouth zijn aangekomen, om tegen het Engelsche fregat Thetis te worden geruild, in orde bevonden zijn, zullen hunne namen in die van Weser en Recruit, worden veranderd.

— Aan de autoriteiten te Malta is aanschrijving gezonden, om logies gereed te maken voor eene bezending van 12,000 recruten, die daar in den wapenhandel zullen worden geoefend.

— Van de hier te lande aanwezige Russische krijgsgevangenen, die verlof hadden bekomen, om bij de Engelsche koopvaardij dienst te nemen, zijn reeds velen als matrozen naar Australië vertrokken.

— De luit.-generaal J. R. Arnold is H. Woensdag hier overleden in den ouderdom van 73 jaren; hij was ten jare 1798 in dienst getreden en had bij Suriname eene wonde bekomen.

— De onlangs te Weenen overleden Britsche kommissaris Du Plat, heeft bij uitersten wil 5000 £ gelegateerd ten behoeve van het fonds voor de nagebleven betrekkingen dergenen, die in den oorlog tegen Rusland het leven hebben verloren.

— Blijkens den laatst bekend gemaakten wekelijkschen staat der bank van Engeland is de circulatie met 86,380 £ en de voorraad van haar edel metaal met 108,225 £ vermeerderd.

Duitsche Post.

WEENEN, 28 Dec. Lord Westmoreland is ongesteld en moet het bed houden. Sedert gisteren is de vrees voor deze ongesteldheid verdwenen en merkt men beterschap op. Ook de Hertog en de Hertogin van Brabant gaven hem een bezoek.

— De hertog en de hertogin van Brabant zullen tot den 7den Jan. aan ons hof vertoeven en van daar naar Venetie vertrekken.

— De Russische koerier Yannenkoff, is alhier aangekomen met depêches voor den Russischen gezant, tegelijkertijd heeft zich de staatsraad von Kotzebue met depêches over Warschau naar Petersburg begeven.

— Alhier uit Petersburg ontvangen brieven van doorgaans welonderrigte personen verzekeren, dat Rusland veel minder geneigd is, om concessien te doen, dan de onlangs uit Petersburg ontvangene officieuse en officiële verklaringen zouden doen gelooven.

— De conferentien op het ministerie van binnenl. zaken, betreffende de spoorweg-overeenkomst met de Fransche vereeniging, zijn gisteren begonnen; daaraan namen ook de HH. Sina en Eskeles deel.

— De leden van het munteongres zullen in deze week drie zittingen houden. In den loop van Januarij zouden deze bijeenkomsten ten einde loopen.

— Het trekken van troepen naar Gallicie duurt voort; ook naar Bukowina en naar Zevenbergen zijn weder troepen vertrokken, ten einde, zoo noodig, dadelijk de vorstendommen te kunnen binnenrukken.

— Massa en Carrara zijn onlangs, gelijk men weet, in staat van beleg gesteld en langs de Piemontesche grenzen is een militair kordon getrokken. De aanleiding tot dezen maatregel heeft men in de ongeregeldheden te zoeken, welke aan de grenzen uitbarsten en bij welke verscheidene personen door geweerschoten gekwetst werden.

— De tijding van het sluiten eens handelsverdrags tusschen Napoleon III en den Vorst van Monaco, Florestan I (wiens grondgebied zich sedert 1848 in het factisch bezit van Piemont bevindt), heeft in Turijn veel opziens gebaard. Aldaar liep het gerucht, dat het Fransche kurassiers-regement, hetwelk van Rome door Piemont naar Frankrijk zoude terugkeeren, in last heeft, om bij gelegenheid van zijn doormarsch door Mentone den Vorst Florestan in zijne regten te herstellen.

BERLIJN, 30 Dec. (*des Ochtends.*) Het verbod van uitvoer van paarden is het gevolg van het gebrek voor de binnenlandsche behoefte ontstaan, door de aanzienlijke aankoopen in den jongsten tijd door Oostenrijk op de Pruisische markten gedaan.

— De Koning heeft gisteren in het Grünewald eene groote drijfjagt gehouden.

— In Maart e. k. loopt het handelsverdrag, tusschen Pruisen en Turkije gesloten, af. Het advies der kamers van koophandel is gevraagd ten aanzien der wijzigingen, welke zij in het tarief bij dat verdrag vastgesteld, wenschelijk zouden achten.

— Alhier wordt beweerd, dat de Pruisische ambassadeur te Konstantinopel, de Heer von Wildenbruck, bevel ontvangen heeft, om aan te dringen op zijn regt tot deelneming aan de onderhandelingen, welke eerlang in de Turksche hoofdstad gehouden zullen worden, tot regeling der toekomstige betrekkingen der vorstendommen met de Porte, alsmede dat de kleine staten van Duitschland een collectief vertoog aan het Weener kabinet in gereedheid brengen, om over hunne uitsluiting van de aanstaande onderhandelingen, welke het gevolg van het December-verdrag zullen zijn, te klagen, en dat het Pruisisch kabinet tot ondersteuning van dit vertoog bereid is.

— Men verzekert, dat de Augsburgsche *Allg. Zeitg.* wegen systematische vijandigheid jegens Pruisen, in het rijk zal worden verboden.

— Den 29sten dezer is de buitengewone zitting van den Saksischen landdag door den Koning gesloten.

— Te Petersburg is overleden de generaal-majoor de Giers.

ZWITSERSCHE GRENZEN, 28 Dec. De voornaamste zwarigheden, ten aanzien van het in de laatste zitting der bondsvergadering door den gen. Dufour gedane voorstel tot volledige regeling der Zwitsersche grenzen, doen zich voor in Veltlin en in het Dappendal, waaromtrent reeds sedert verscheidene jaren bij Oostenrijk en Frankrijk, hoewel vruchteloos, vertoogen zijn gedaan. Nu zegt men, dat Frankrijk bij het bondsbestuur de aanvraag heeft gedaan, of men van de zijde van Zwitserland geneigd is, in onderhandeling te treden ten aanzien van het Dappendal, en wel tot bepaalden afstand van dit dal aan Frankrijk, hetwelk het met der daad reeds in bezit heeft.

— De Zwitsersche dagbladen spreken van openingen, die van wege den Engelschen zaakgelastigde aan den bondsraad zijn gedaan, betreffende wervingen, welke Engeland in Zwitserland zoude willen bewerkstelligen.

FRANKFORT, 29 Dec. Uit Darmstadt wordt gemeld, dat in den toestand van den Koning Lodewijk van Beijeren eene aanmerkelijke beterschap zich heeft voorgedaan.

— In Beijeren en Nassau is de uitvoer van paarden verboden; de overige staten van het tolverbond zullen tot gelijken maatregel overgaan.

— Men wil weten, dat de Roomsche curie het voorstel van de Badensche regering, tot opheffing van de door den aartsbisschop van Freiburg tegen de leden van den Katholieken oppersten kerkenraad uitgesproken ex-communicatie, heeft van de hand gewezen. Dit zou het sluiten van het concordaat vertragen.

Fransche Post.

PARIJS, Vrijdag 29 December.

Onder anderen personen, welke gisteren aan de Keizerin zijn voorgesteld, merkte men den Oostenrijkschen veldmaarschalk Nugent, die reeds 86 jaren heeft bereikt.

— De Keizer heeft officieel doen aankondigen, dat hij geene geschenken zal aannemen bij gelegenheid der aanstaande algemeene tentoonstelling, maar zich de keus voorbehoudt van de voorwerpen, welke hij wenscht te bezitten.

— Men zegt, dat de nieuwe leening tot 46,25 zal worden uitgegeven en meent zeker te weten, dat de geheele 500 millioen in een paar dagen bijeen zullen zijn.

— Het verdrag betreffende den aankoop der Oostenrijkschе spoorwegen treedt weder op den voorgrond. De directeuren van het crediet op roerend goed, die ter onderhandeling naar Weenen zijn gezonden, geven hoop aan hunne ambtgenooten alhier. Men meent echter nog niet zoo spoedig het sluiten van het tractaat te kunnen verwachten.

— De hertog de Montebello moet tot gezant in Spanje benoemd zijn.

— Op de inteekeninglijsten ten behoeve der soldaten van het leger in het Oosten komen de namen voor van een aantal aanzienlijke legitimisten.

— De raad der bank van Frankrijk heeft voor 25,000 fr. bijgedragen tot de inschrijving ter gunste van het leger in het Oosten.

— De Heer de Belmontet heeft eene Ode op den veldtogt in de Krim vervaardigd.

— De graaf Molé, die ernstig ongesteld was, bevindt zich beter. Hij woont op dit oogenblik op zijn fraai landgoed van Champlâtreux.

— Tusschen Rion en Dax had dezer dagen het volgende voorval plaats. In een der rijtuigen van den spoortrein zat eene dame met haar dochtertje, drie jaren oud. Door eene plotselinge beweging valt het kind tegen het portier, dit opent zich en het kind rolt op den weg. De wanhopige moeder wil uit den wagen springen, doch wordt door de medereizigers tegengehouden, die te vergeefs hunne kreten met de hare vereenigen, om den trein te doen stilhouden. Zij werden niet gehoord en de trein vervolgde den weg tot Dax. Daar gekomen werd per telegraaf een later komenden trein te Rion gewaarschuwd. Eene hulplocomotief werd naar de plaats van het voorval gezonden. Daar komende, vond men het kind met het hoofd op een spoorstaaf liggen slapen. Het werd opgenomen en de locomotief keerde met volle snelheid terug. Bij zijn aankomst, vliegt het kind weenende de moeder om den hals en na haar met kusssen te hebben overladen, zegt het: Moeder, ik heb honger, geef mij wat brood. Dit voorval, dat gelukkig geene noodlottige gevolgen had, heeft het wenschelijke aangetoond, dat in de rijtuigen op de spoorwegen een middel aangebragt worde, waardoor de passagiers, in geval van nood, den conducteur een sein kunnen geven.

— Gedurende de maand van 15 November tot 15 December, was de gemiddelde prijs der tarwe op de onderscheiden markten des rijks, 26 frs., 39 c. per hectol.

— De berigten uit de fabrieksteden zijn, wat de bedrijvigheid betreft, zeer gunstig.

SPAANSCHE GRENZEN, 27 Dec. De Cortes hebben den 24sten een aanvang gemaakt met de beraadslaging over het wetsontwerp tot afschaffing van de belasting op de artikelen van consumtie. De discussie was zeer onstuimig. De verdere beraadslaging is wegens het Kersfeest uitgesteld tot den 27sten December.

Ten gevolge van de gemeente-verkiezingen hebben in de hoofdstad eenige ongeregeldheden plaats gehad.

De Cortes hebben eene commissie benoemd, belast met het onderzoek van een door de regering aangeboden wets-ontwerp strekkende tot schadeloosstelling van de erfgenamen van Mendizabal. Laatstgenoemde, die verleden jaar te Madrid in behoeftigen toestand is gestorven, heeft zooals men weet, eene groote staatkundige rol gespeeld. Hij is meermalen minister geweest. In 1823 deed hij ontzaggelijke opofferingen voor de liberale zaak. De regering heeft deze steeds als eene heilige schuld aangemerkt; doch Mendizabal heeft nimmer eene schadeloosstelling willen ontvangen, die niet door de Cortes zoude zijn goedgekeurd. De schadeloosstelling zal eenige millioenen realen bedragen.

Den 14den heeft het Carlistische opperhoofd Basquetos zich aan het hoofd eener gewapende bende te Mola vertoond, waar hij door de be-

volking gunstig werd ontvangen. De militaire komandant van Falcet was tegen hem opgerukt, doch de uitslag van de ontmoeting was nog niet bekend.

Belgische Post.

BRUSSEL, Zaturdag 30 December.

De senaat heeft gisteren twee zittingen gehouden; in de ochtendzitting heeft de vergadering beraadslaagd over de begrooting van openbare werken en in de avondzitting over het wets-ontwerp betreffende de gezondheidspolicie voor de huisdieren.

— De hoeveelheid koffij uit Nederland naar Belgie, gedurende 1855 tot het lager regt, vastgesteld bij art. 14 van het verdrag van 20 Sept. 1851, in te voeren, is over de verschillende kantoren verdeeld als volgt: Antwerpen 3,940,689 kil., Brussel 500,000 kil., Gend 1,003,497 kil., Luik 1,500,000 kil., Lommel 225,000 kil. en Loozen 225,000 kil., alzoo te zamen 7,394,186 kil.

BINNENLAND.

AMSTERDAM, Zondag 31 December.

De tijding betreffende de te Weenen in het hotel van het Engelsche gezantschap gehouden conferentie tusschen de Fransche, Engelsche en Russische gezanten, benevens den Oostenrijksehen minister van buitenl. zaken, heeft in Parijs nog al indruk gemaakt. Velen hebben de waarheid van dit berigt in twijfel getrokken en ontkend, dat deze conferentie heeft plaats gegrepen; anderen hebben wel de waarheid er van erkend, maar alle gewigt aan deze conferentie ontzegd; weer anderen zien daarin vredelievende kansen. De middelweg schijnt ten deze het aannemelijkste te zijn. Te gelooven, dat de vrede zal gesloten worden, omdat Prins Gortschakoff een onderhoud gehad heeft met de vertegenwoordigers der drie mogendheden, welke het traktaat van 2 Dec. hebben onderteekend, schijnt even ongerijmd te zijn, als in dit onderhoud niets meer te zien, dan eene onbeduidende beleefdheid, gelijk die zoude zijn, dat Prins Gortschakoff op straat den hoed had afgenomen voor Lord Westmoreland of den Heer de Bourqueney. Het is zeer ligt mogelijk, maar daarom nog niet stellig noodzakelijk, dat de bewuste conferentie niet veel zal opleveren; zelfs helde men te Weenen nog al tot deze onderstelling over, zooals schijnt te blijken uit de daling der fondsen op de beurs; maar al leverde de conferentie ten slotte niets op, zoude zij echter nog een zeker gewigt bezitten, al veroorzaakte zij, gelijk zulks te vermoeden is, slechts eene vertraging in de definitive scheuring tusschen Rusland en Oostenrijk.

Overigens is de termijn, welke bij het traktaat van 2 Dec. gesteld is, namelijk de 1ste Januarij, ophanden. En toch schijnt men in den bestaanden staat van zaken te mogen aannemen, dat met het verloopen van dezen termijn de oorlog nog niet zal uitbreken tusschen deze beide genoemde mogendheden, en dat elke poging tot onderhandeling nog niet onmogelijk zal zijn. Wat de zending van den Heer v. Usedom te Londen betreft, sommigen melden, dat zij geheel en al mislukt is, terwijl anderen, zoo als bijv. de *Constitutionnel*, beweren, dat zij eigenlijk nimmer ten doel heeft gehad eene bijzondere schikking tusschen Pruisen en de Westersche mogendheden; daarentegen gewaagt eene depêche uit Berlijn van eene nota, die door den Heer v. Manteuffel naar Parijs en Londen gezonden is, meldende de overeenstemming van het Berlijner kabinet met het standpunt der Westersche Mogendheden en eene bijzondere schikking voorstellende overeenkomstig de gesteldheid van Pruisen.

Van het tooneel des oorlogs wordt weinig naders medegedeeld. Men blijft verzekeren, dat eene beslissende onderneming op handen is, hetzij tegen de vesting, hetzij tegen het Russische leger, dat zich te velde bevindt en dat vrij aanzienlijk moet zijn, daar men beweert, dat het korps van den generaal Liprandi alleen ruim 40,000 man bedraagt. Of het berigt van eene ophanden zijnde onderneming bewaarheid zal worden, weten wij niet, maar wel weten wij, dat men bijna reeds eene maand lang telkens spreekt van eene op handen zijnde beslissende onderneming, en dat dusver deze verwachting niet vervuld is. Eene depêche in de *Times* spreekt van eene ontmoeting, die den 15den bij Inkerman heeft plaats gehad, ten gevolge van eene verkenning van den generaal Osten-Sacken; het schijnt echter niet meer dan eene schermutseling geweest te zijn.

De Engelsche dagbladen zeggen, dat ten onregte gemeld is, dat er Turksche troepen te Balaklava zouden ontscheept zijn; zij zijn integendeel werkelijk, zoo als men verwachtte, den 14den te Eupatoria aan land gezet en wel ten getale van 5000 man.

In bijzondere berigten uit het Engelsche leger in de Krim, van Britschen oorsprong, wordt de sterfte bij hetzelve, ten gevolge van ziekte en ongemak, in de laatste maanden gerekend op 2400 menschen en 750 paarden 's maands.

Een brief uit Odessa van 15 Dec., bevat het berigt, dat tusschen de legerhoofden der geallieerden en Prins Mentschikoff, een wapenstilstand van 4 weken zoude gesloten zijn. Dit berigt is waarschijnlijk niets meer dan een *canard à la Tartare*.

De *Soldatenfreund* meldt uit Odessa van 16 Dec. het volgende: De troepen der Krim hebben den 6den Dec. hunne bivouaks verlaten en wegens het ruwe weder de winterkwartieren in de plaatsen, om Sebastopol betrokken. In deze positie kan het ergste gedeelte van den winter van beide zijden doorgebragt worden. De bezetting van Sebastopol maakte van deze rust gebruik, om nieuwe batterijen op den heuvelachtigen omtrek der stad aan te leggen; soldaten en inwoners houden zich bezig met het bereiden van kruid, kogels, enz. Al de straten van Sebastopol zijn door de in redoutes veranderde huizen met elkander in verbinding gebragt en alle maatregelen tegen eene bestorming genomen. Te Baktschi-sarai zijn eene kanongieterij en eene kruidfabriek opgerigt, welke sedert het begin van de belegering bewonderenswaardig materieel geleverd hebben; men spreekt van 4 millioen pud bommen en een half millioen pud kruid. (?)

Een andere brief van Odessa spreekt van soortgelijke fabrieken te Odessa en Nicolajeff. Prins Gortschakoff, heet het verder, schijnt door de vereeniging van het 2de korps uit Polen en door de inlijving der reserve van het 3de, 4de en 5de korps sterk genoeg te zijn om het geheele 3de infanterie-korps naar de Krim te zenden. Ook zijn dezer dagen de 7de, 8ste en 9de divisie hier aangekomen, waarvan de 9de onder den generaal Popoff zich hier in de stad bevindt, de 7de en 8ste divisie in eene onafgebroken rij tusschen Odessa en Nicolajeff gelegerd is, alwaar zij zullen blijven tot de komst van den nieuwen opperbevelhebber, generaal Read, om zich vervolgens met Prins Mentschikoff te vereenigen.

Het Russische leger zal volgens de jongste maatregelen in het jaar 1855 zoo sterk zijn, als het sedert het bestaan van het Russische rijk nog nimmer geweest is. Volgens Russische opgaven zal het active leger, hetwelk, in 6 legerkorpsen van 12 regementen, 72 infanterie-regementen telt, met reserve- en depôt-bataljons, elk regement op 8000 man gerekend, in het geheel eene infanterie van het active leger ten bedrage van 576,000 man opleveren, waarbij nog komen 6000 scherpschutters, 6000 sappeurs en 18,000 man artillerie, zonder reserve. De kavallerie van het active leger, welke 24 regementen, uitsluitend uhlanen en huzaren, elk regement tegen 1200 paarden, telt, bevat in het geheel 28,000 paarden; de reserve- en aanvullings-escadrons, welke in Uman, Novomirgorod, Jekaterinoslaw, Elisabethgrad en Tschagujeff staan, worden hier ook niet in rekening gebragt. Derhalve zal het geheele active leger het tot dusver niet bereikte cijfer van 634,000 man bedragen. Hiertoe zal de nieuwe ligting een sterk contingent te leveren hebben, omdat de divisien van het actieve leger, welke zich grootendeels op het tooneel des oorlogs bevinden, het meest geleden hebben. Dit is bij het garde- en grenadiers-korps niet het geval, welke beide volgens de jongste organisatie, met reserve-aanvullings-bataljons, kavallerie en artillerie te zamen genomen, reeds nu een leger van 152,000 man (vroeger op zijn hoogst 110,000 man) uitmaken. Het leger in Azie en aan den Kaukasus, onder Murawiew, Andronikoff, Bebutoff, enz. is buiten de reservetroepen ten minste op 100,000 man te begrooten. Dit maakt dus gezamenlijk reeds 886,800 strijders uit. De gedetacheerde korpsen te Orenburg onder Perowsky, in Siberie onder Hasford, en de transbajkalsche militaire kolonien bedragen in het geheel ten minste 30,000 man. Het kavalleriekorps en het reservekorps, welke in Rusland als kurassiers, dragonders, enz. eigene korpsen uitmaken, worden op 30,000 strijders gerekend; de kozakken van den Don, Ural, enz. op minstens 50,000 man. Neemt men hierbij nog de Finsche bataljons, het korps binnenlandsche wachten en de garnizoens-bataljons dan telt de Russische legermagt reeds thans veel meer dan 1 millioen strijders!

Eene depêche uit Warschau van 24 Dec. meldt, dat volgens een onlangs uitgevaardigde kennisgeving, elk Russisch onderdaan in het koningrijk Polen, die de keizerlijke staten zonder verlof verlaat, gestraft zal worden met verbeurdverklaring van zijne goederen.

Z. M. heeft bevorderd den generaal-majoor baron Forstner van Dambenoy tot luitenant-generaal en benoemd bij het personeel van de geneesk. dienst der landmagt tot offic. van gezondh. 2de kl. den offic. van gez. 3de kl. N. A. Seret.

Z. M. heeft aan de navolgende offic. bij de rust. schutt. op verzoek eervol ontslag verleend, als: In de prov. Gelderland aan J. C. Bloem, als 2de luit.; aan U. A. Wilkens, als kapt.; aan A. J. L. Kooy, als luit.-kwartierm.; in de prov. N.-Holland aan A. Copes van Hasselt, als kapt., met vergunning om de uniform voortdurend te blijven dragen; aan A. P. de Lange, als 2de luit.-kwartm.; aan K. Peereboom, als kapt.; in de prov. Zeeland aan J. van Bendegom, als 2de luit.; in de prov. Overijsel aan Jhr. Mr. G. J. C. Schimmelpenninck, als 2de luit.; eervol ontslag verleend: In de prov. Gelderland aan F. A. C. Kock, als 1ste luit.; in de prov. Z.-Holland aan J. B. A. Vattier Kraane, als 1ste luit.; aan W. Wernink, als 2de luit. en benoemd: In de prov. Gelderland tot 2den luits. A. Everts en A. W. van Borsele; tot kapt. W. R. Schummelketel; tot 2den luit. kwartierm. F. A. C. Kock; in de prov. Z.-Holland tot kapt. P. van Cappelle; tot 1sten luit. A. J. Vermeulen; tot 2den luit. A. Bolk; tot 1sten luit. C. Hogendijk; tot 2de luits. K. van der Torre en C. van der Plas; tot auditeur bij den schuttersr. J. W. P. Kluit; in de prov. N.-Holland tot kapts. F. F. Bentinck, N. Pieneman en C. van Lennep; tot 2de luits. W. Aten, J. W. de Jong Jr. en T. F. Boerlage; in de prov. Zeeland tot kapt. J. Bouterse; tot 1sten luit. A. de Graaf; tot 2de luits. D. Verseput, J. L. van Oost en A. van Westen; in de prov. Overijsel tot 2de luits. D. J. Wansink, J. Hulshoff en H. F. Barendtszen.

Z. M. heeft verleend pensioen aan Cornelis van der Voort, gewezen geregtsd. te Leyden, van *f* 161 's jaars; aan Wilhelmus Looser, gew. geregtsd. te Naarden van *f* 157 's jaars.

Met 1 Jan. a. s. zullen te Fiume in Illyrie een Oostenrijksch en te Straalsund en Wiesbaden Pruisische telegraaf-kantoren worden geopend. Wijders zijn in Frankrijk te Aurillac en Thionville en in Sardinie te Olmo, Scrivia en Serravalle telegraaf-kantoren opengesteld, terwijl de bestaande kantoren te Arquata en Intra, in laatstgemeld rijk weder zijn gesloten en het als geopend aangekondigde kantoor te Oleggio als niet geopend moet worden aangemerkt.

Blijkens eene mededeeling van het Oostenrijksche telegraafbestuur wordt voortaan het bestelloon van berigten naar Toscane door den geadresseerde betaald.

Met 1 Jan. a. s. worden in Hanover telegraaf-kantoren geopend te Emden, Lingen en Osnabrück.

Bij beschikking van den minister van binnenl. zaken zijn als leerlingen voor de telegrafie toegelaten: Z. van der Vegte, te Zwolle; R. Roeterink, te Nijmegen; L. M. Ruysenburg, te id.; H. van Eck, te Amsterdam; C. Vis, te Brielle; R. C. van Eldik, te Nijmegen; P. G. Bosch, te Amsterdam; F. G. Dobberke, te Brakel; J. Sipkes, te Zierikzee; P. I. Hogerseyl, te Zalt-Bommel; M. P. F. Born, te 's Gravenhage; H. A. Paling, te id.; G. A. J. Pino Post, te id; T. Genet, te Amsterdam; M. Faber, te Leeuwarden; J. Duparc Jr., te Amsterdam; C. C. de Kock, te Lienden; H. F. Lucas, te Amsterdam; S. C. Schuitemaker, te Nijmegen; G. W. van Winsheym, te Utrecht.

Van regeringswege zijn ten behoeve der kamers van koophandel en fabrieken verzonden: 1°. Eene bekendmaking van het dep. van financien van Hanover, van 7 Dec. 1854, waarbij, ter verhindering van den sluikschen invoer van suiker in het binnenland, de binnenlandsche contrôle hersteld wordt in de landdrostambten Luneburg en Stape, alsmede in de graafschappen Hoya en Diepholz; 2°. een exemplaar van een werkje, getiteld: *Die stellung der Hansestädte*, N°. 2, *in näherer Beziehung auf Hamburg*.

Volgens berigt van de Britsche post-administratie is de dienst der pakketbooten tusschen Singapore en Australie tijdelijk gestaakt, en bestaat daardoor geene gelegenheid om met de pakketboot, die den 4den Januarij aanstaande van Southampton zal vertrekken, brieven naar Australie te verzenden. In de plaats daarvan zullen er echter brievenmalen uit Londen naar Australie verzonden worden met een zeilschip, waarvan het vertrek van Liverpool op 5 Jan. bepaald is, en hetwelk de reis om de Kaap de Goede Hoop zal doen. De brieven, bestemd om met dat schip te vertrekken behooren uiterlijk op 2 Jan. aanstaande uit Nederland te worden verzonden.

De gelegenheid tot verzending van brieven naar Turkije en de Levant hebben in de laatsten tijd eene aanmerkelijke verbetering ondergaan. Daaromtrent wordt het navolgende ter kennisse van de belanghebbenden gebragt: De verzending kan thans elke week op vier verschillende wijzen geschieden, te weten twee malen over Duitschland en twee malen over Frankrijk.

De verzending over Frankrijk behoort bepaaldelijk door eene nota op het adres te worden verzocht. Alle brieven, waarop geene vermelding van dien aard voorkomt, worden met den eerst vertrekkenden post over Duitschland verzonden.

Van wege het departement van marine is heden een antwoord ingekomen op het verzoek door Heeren scheepsreeders assuradeurs en verdere belanghebbenden bij de scheepvaart geteekend, en den 11den dezer aan Z. Exc den minister aangeboden, de strekking hebbende, tot het doen stationeren van een vuurschip tusschen de Zeeuwsche banken, en wel dat het Z. Exc. moge behage eene commissie te benoemen, en tevens aan de scheepsreederijen toe te staan eene dergelijke te benoemen, uit onze ervarenste gezagvoerders en deskundigen, om gezamenlijk dit vraagstuk met al wat er toe in betrekking staat, grondig te onderzoeken en te beoordeelen, ten einde langs dien weg in deze belangrijke zaak tot een besluit te komen namelijk:

„dat voorloopig aan de onderteekenaars van dit adres wordt kennis gegeven, dat het wenschelijk wordt geacht, een opvolgend ministerie van marine in de behandeling van een zoo belangrijk onderwerp, dat meermalen ter sprake is geweest, geheel vrij te laten, en mitsdien het adres gedurende de tijdelijke waarneming van het departement voor 's hands buiten beschikking te houden." (*Grondwet*)

Het Nederlandsche zendeling-genootschap heeft in 1854 aan giften en legaten ontvangen de aanzienlijke som van *f* 40,886.59.

Naar wij vernemen, zal het *achtste concert* der maatschappij *Felix Meritis*, op Vrijdag 5 Januarij, e. k., bijzonder luisterrijk zijn, daar zich op hetzelve zullen doen hooren Mw. Nissen-Saloman, zang, en de Heer F. Coenen, viool, beiden met roem bekende toonkunstenaars. Ook zullen er eenige alhier nog onbekende orkeststukken van den Heer Saloman, ten gehoore worden gebragt.

De *Soirée dramatique et musicale*, welke door den verdienstelijken Duitschen declamateur, den Heer von Bockum-Dolffs, in het *Odéon* zou gegeven worden, is wegens ongesteldheid moeten verschoven worden.

De beroemde uitmuntende zangeres Mej. Emilie Walter, K. K. Hofopera-zangeres te Weenen, en Kon. kamerzangeres te Stuttgardt, heeft zich op het concert van Dingsdag jl. in Frascati, door de meesterlijke uitvoering en schoone voordragt van de groote scène en aria uit Webers *Freischütz* en de bravour-aria van Romeo, uit Bellini's *Maatechi e Capuletti*, op nieuw zoo zeer onderscheiden, dat zij met de levendigste geestdrift door het talrijke publiek, na elke voordragt teruggeroepen werd. Naar wij vernemen, zal zij in het concert van Woensdag e. k., aldaar weder optreden, en de groote bravour-aria's van Rezia, uit Weber's *Oberon* en van Leonore, uit Beethoven's *Fidelio*, voordragen.

---

* 's GRAVENHAGE, 30 Dec. HH. KK. HH. Prins en Prinses Hendrik, zijn heden ten ruim vijf ure met specialen trein van HD. togt naar Luxemburg, in goeden welstand in de residentie aangekomen, en hebben aan het diner bij H. M. de Koningin-moeder deelgenomen.

* ROTTERDAM, 30 Dec. Heden avond bragt de persoon van D. Coolsbergen eenige der kinderspeelgoedwaren zijner vrouw, die daarmede op den stijger gemarkt had, huiswaarts, toen hij voor zijne woning bij de Kipstraat komende door een manspersoon werd aangesproken om geld. Daartoe onwillig of onmagtig zijnde, werd hij tot in het portaal zijner woning vervolgd en nog het geld niet kunnende bekomen, nam deze een mes en bragt den huiswaartskeerenden C. eene belangrijke wonde daarmede aan den hals toe. Door het hulpgeschreeuw zijn doel niet kunnende bereiken, vlugtte de snoodaard, onder achterlating van een slip van zijnen jas, naar verhaald wordt, waarin zich een papier bevond, dat hem genoegzaam aanwees, als wonende op het Roozand en is men er in geslaagd hem te arresteren. De ongelukkige C. verkeert in zorgelijken toestand en is naar het nieuwe ziekenhuis vervoerd.

** ARNHEM, 29 Dec. Wij vernemen, dat dezer dagen door het Provinciaal Geregtshof alhier, de openbare teregtzitting is bevolen van den persoon van J. M. H., gewezen commies-ontvanger der plaatselijke belastingen te Nijmegen, ter zake van zich in deze zijne betrekking te hebben schuldig gemaakt aan valschheid in een door hem gehouden impostjournaal der brandstoffen, en wel door in den loop der maand November jl., in zeker nummer op den stok van dat journaal de oorspronkelijk daar geplaatste som van vijf honderd vercelen en het bedrag der daarvoor ontvangen impost *f* 1.50 uit te wrijven, en in plaats daarvan, in strijd met de waarheid neêr te schrijven honderdtal bossen en 75 cents; terwijl hij de boven dit laatste bedrag ontvangen gelden zou hebben verduisterd. De beschuldigde alhier gevankelijk binnengebragt, zal, ter zake als gezegd, op den 4den Januarij e. k. voor gemeld hof teregtstaan.

* ZALT-BOEMEL, 30 Dec. Heden morgen ten 8 ure had alhier een treffend ongeluk plaats. De Heer A. v. T., ter dezer stede woonachtig, begaf zich uit zijne woning naar de stadshaven en had het ongeluk, terwijl hij zich op den kant van dezelve bevond, om den stand van het hooge water aan de peilschaal waar te nemen, daarin te storten en te verdrinken. Spoedig opgevischt, zijn alle aangewende middelen om hem in het leven terug te roepen vruchteloos gebleven.

* LEEUWARDEN, 29 Dec. Bij de heden alhier ter gouvernementshuize gedane aanbesteding van het onderhoud over den jare 1855 tot en met 1858, der groote wegen in dit gewest, zijn, onder nadere goedkeuring, aannemers geworden: van den weg van Leeuwarden naar de Overijsselsche grenzen, de Heer R. J. Holtens, te Doornenburg, voor *f* 85,600; van den weg van Leeuwarden naar de Groninger grenzen, de Heer A. Pieterson, te Leeuwarden, voor *f* 48,400; van den weg van Leeuwarden naar Harlingen met den zijtak op Beetgum, de Heer P. Doorenbos, te Oldeboorn, voor *f* 43,600; van den weg van Leeuwarden over Sneek naar de Lemmer, de Heer J. Zwolsman, te Kuinre, voor *f* 39,500.

* ZWOLLE, 30 Dec. Gisteren avond heeft de kwartiermeester van het garnizoen alhier, de luit. W. G. M., zich door een pistoolschot van het leven beroofd.

* MEPPEL, 29 Dec. Door den raad is besloten om de Drentsche kanaal-maatschappij in de maand Jan. te insinueren in den geest van het exploit van 10 Jan. 1853, over de onvolkomene uitvoering der contracten en de dadelijke ontruiming van de Meppeler sluis met derzelver annexen, en tevens om dadelijk een regtskundig onderzoek te doen instellen over de reclames, die er zijn tegen de maatschappij.

VEENDAM, 29 Dec. In den nacht van Vrijdag op Zaturdag jl. zijn er door den vreeselijken storm een steenen gevel eener behuizing te Onstwedde en twee te Horsten ingestort; terwijl te M. in Hanover een boerenhuis is nedergeslagen, waaronder twee menschen zijn bedolven. Ook is er in dien nacht een stuk veengrond ter grootte van p. m. 180 vierk. Ned. ellen oppervlakte door dien storm losgerukt en drijft thans als een eiland in het Stads-Mussel-Kanaal, nabij de Klapbrug aldaar. (*V. C.*)

---

* VLISSINGEN, 29 Dec. Heden middag arriveerde alhier op de reede Zr. Ms. stoomschip Amsterdam, komm. de kapt.-luit. Spanjaard, komende van den togt naar de Sond.

---

* BREDA, 30 Dec. De zoon van den Heer L., een veel belovende jongeling van nog geen 20 jaren, is gisteren op eene betreurenswaardige wijze om het leven gekomen. Een ridje te paard doende, geraakte het paard, (welligt door onbehendigheid van den ruiter) in vollen ren en bij een hoogte eensklaps stilstaande, viel hij over het hoofd van het paard met het hoofd tegen eene palisadeering. Oogenschijnlijk had hij geene verwonding bekomen, doch de lust om verder te rijden begaf hem, en hij keerde te voet huiswaarts, alwaar hij het voorval aan zijne Moeder verhaalde, vervolgens sloot hij met iemand eene geldelijke rekening, bij welke gelegenheid de Moeder zulke vreemde gelaatstrekken bij hem ontwaarde, dat zij beducht werd en aanstonds een docter liet halen, die zonder verwijl eene aderlating deed, evenwel met het ongelukkige gevolg, dat de jongeling onder die bewerking bezweek.

FELIX MERITIS, AFDEELING KOOPHANDEL.

28 December 1854.

De derde en laatste voordragt van den Hoogleeraar Mr. M. des Amorie van der Hoeven, over het verband tusschen de zedekundige en staathuishoudkundige wetenschappen, handelde meer in het bijzonder over de *weldadigheid*, beschouwd uit het standpunt der staathuishoudkunde.

Na eene korte herhaling van den hoofdinhoud zijner in de vorige week gehoudene voordragt, vestigde de spreker er de aandacht op, dat in geen land de weldadigheid zoo is beoefend geworden als in het onze, en dat schier nergens eene armenwet bestaat, welke de vrucht is van zoo veel ondervinding en grondig onderzoek, als de onlangs hier tot stand gekomene wet. De spreker achtte het wenschelijk, dat door een der staathuishoudkundigen van ons vaderland een verslag in het licht wierd gegeven van al de verschillende opinien over het armwezen, die in Nederland ingang hebben gevonden. Zoodanig verslag moest dan in een algemeen bekend tijdschrift, zoo als het *Journal des Economistes*, worden opgenomen.

Er bestaat een groot conflict tusschen de Christelijke zedekunde en de staathuishoudkunde. In de Christelijke zedeleer is de weldadigheid eene der voornaamste deugden. De staathuishoudkunde daarentegen leert, dat hoe meer aalmoezen men geeft, hoe meer kwaad men sticht. Het kan niet ontkend worden, dat men vele bezwaren ontmoet, wanneer men de weldadigheid onpartijdig beschouwt. Want een volmaakt zedelijk man, die voor zijn geheele leven een gearresteerd plan heeft, waarnaar hij handelt, zegt altijd tot zich zelven: ik heb geen tijd en ik kan geen geld missen, gedachtig aan de spreuk: *Richesse oblige*. Hij beschouwt zijn vermogen, als hem door de Voorzienigheid gegeven, om er mede te woekeren en het zoo productief mogelijk te doen zijn.

Bij elke andere transactie in de maatschappij worden de beide handelende partijen rijker. Maar bij het oefenen van weldadigheid worden beiden armer, zoo wel hij, die geeft, als hij, die ontvangt; de laatste, omdat de aalmoezen hem zijne energie en lust tot werken ontnemen. Iedere aalmoes, die gegeven wordt, heeft vele andere aalmoezen ten gevolge. De staathuishoudkunde zegt: bedeel niet, want de bedeeling is eene inproductieve consumtie van de slechtste soort. Aan de andere zijde wordt de weldadigheid aanbevolen door de inspraak van het hart, en de uitspraak der Heilige Schrift. Den waren middelweg tracht de spreker in deze rede aan te wijzen, door eenige regels op te geven, om de tegenstrijdige uitspraken van de Christelijke zedeleer, van het hart en van de staathuishoudkunde in harmonie te brengen.

De spreker wenschte een woord van den kansel der christelijke kerk verbannen te zien, dat dikwijls tot veroordeeling van het socialisme is gebezigd geworden, namelijk: dat de armoede bestemd zou zijn om nimmer te verdwijnen; welk gezegde zich daarop grondt, dat, indien er geene armen meer waren, de Christenen geene weldadigheid meer zouden kunnen bewijzen, en sommige leeringen der Heilige Schrift buiten werking zouden moeten blijven. De spreker meent daarentegen, dat de armoede juist door het Christendom verdwijnen zal, en wel spoediger dan men gelooft. In sommige staten van Noord-Amerika is de armoede door de energie en de werkzaamheid der ingezetenen bijkans geheel uitgeroeid. Het pauperisme neemt niet toe, maar neemt af; en daar Gods genadegiften onberouwelijk zijn, zoo hebben wij geene verergering van het kwaad te vreezen.

De weldadigheid wordt in vier soorten verdeeld: 1°. de individuele weldadigheid; 2°. de kerkelijke weldadigheid; 3°. de philanthropische weldadigheid en 4°. de armverzorging van staatswege.

De eerste wijze van uitoefening der weldadigheid bestaat daarin, dat bijzondere personen aan de armen wèl doen. Die weldaden behooren alleen te geschieden, voor zoover ze door het hart worden ingegeven. Er wordt daarbij veel hypocrisie gevonden. Men geeft om zich van een bedelaar af te maken, om zijn naam op eene inteekenlijst te doen prijken, of ook om eene plaats in den Hemel te koopen. Maar men vergeet, dat het niet op de uitwendige daad, maar op den inwendigen zin aankomt. Wij moeten alleen weldadigheid bewijzen, wanneer opregt medelijden ons daartoe aanspoort. Volg nooit uw pligtgevoel, wanneer het niet tevens uwe neiging is, en volg nooit uwe neiging, wanneer het niet tevens uw pligt is. De individuele weldadigheid strekke, om den arbeid te ondersteunen en de zelfstandigheid der behoeftigen op te wekken.

De tweede soort van weldadigheid is die, welke de diaconien jegens de behoeftigen der gemeente uitoefenen. Zij geschiedt op vaste tijden, zoekt behoeften en smarten te lenigen, zonder de oorzaken der armoede te verminderen. In onze kerk zijn vele diakenen voor die betrekking niet geschikt. Men moest alleen de zoodanige kiezen, die eene zekere virtuositeit in dat deel van het christelijke leven bezitten. Zij moeten barmhartigheid hebben zonder weekheid, een goed oordeel zonder hardheid. De diakenen zijn de representanten van de leden der gemeente, die hen gemagtigd hebben, om hunne gaven op de beste wijze tot leniging der armoede te besteden.

De *Innere Mission*, die de derde soort van weldadigheid is, verheft zich boven de afscheidingen der verschillende kerkgenootschappen, en tracht de oorzaken der armoede en de middelen tot hare vermindering op te sporen. De werkende leden behooren echter uitsluitend uit de positief Christelijke Protestanten te worden gekozen, omdat *zij* alleen in staat zijn om, ook buiten de kerk, de weldadigheid op eene goede wijze uit te oefenen. Het was in overeenstemming met dus genaamde positief Christelijke beginselen, dat de spreker verklaarde voor zich de nieuwe wet der Maatschappij Tot Nut van 't Algemeen af te keuren, welke ook aan menschen, die het Christelijk beginsel der algemeene menschenliefde zijn toegedaan, ofschoon zij geene lidmaten zijn van eene der verschillende kerkgenootschappen, de gelegenheid geeft om tot het algemeene welzijn in dien kring mede te werken. De spreker voegt er bij, dat de Christelijke dogmatiek geen invloed heeft op werken der liefde, en dat daarom de *Innere Mission* de verschillen tusschen de kerkgenootschappen moet ignoreren en zij een weldadig middel zou kunnen zijn, om de dogmatische verscheidenheden te vereenigen. Alle instellingen van weldadigheid, moeten uitgaan van het ééne middelpunt der algemeene menschenliefde, welke het hoofdbeginsel der Christelijke zedeleer is.

De vierde soort van weldadigheid is die, welke van den staat uitgaat. Hierbij moet de stelling toegepast worden: *l'état est athée*, of althans: *l'état est laïque*. Machiavel heeft ten aanzien van het karakter van den staat in het algemeen vele goede leerstellingen verspreid. De staat moet alleen zooveel bedeelen, als noodig is om den hongerdood te beletten. Slechts wanneer het instellingen betreft, die strekken om de algemeene welvaart te bevorderen en die op zulk eene groote schaal werken, dat zij alleen door den staat kunnen worden tot stand gebragt en onderhouden, moet er in deze uitzondering gemaakt worden. Overigens moet de regering slechts door policie-maatregelen aan de armverzorging deel nemen.

Ten slotte geeft de spreker een overzigt en eene beoordeeling van drie geschriften over het armwezen. Betreffende het werk van Mr. W. R. Boer, getiteld: Denkbeelden over Pauperisme en Armverzorging, zegt de spreker, dat hij zich niet kan vereenigen met de daarin gemaakte onderscheiding in eigenlijke armen en zoogenaamde paupers. Onder armen worden in dat geschrift alleen zieken en gebrekkigen gerekend, en onder paupers zij, die geen werk hebben. Deze onderscheiding is onjuist, omdat de paupers ook buiten hunne schuld zonder werk kunnen zijn. De chomage is een accident, dat evenmin te voorzien en te voorkomen is, als eene ziekte.

Ten aanzien van de *denkbeelden omtrent eene wettelijke regeling van het armwezen in Nederland*, der Heeren Mr. H. W. en J. W. Tydeman en Mr. J. Heemskerk Az., huldigt spreker de daarin voorkomende gestrenge en juiste precisering der verschillende kwestien over dat onderwerp, welke de aanleiding geweest is tot de vele geschriften, die daarover in ons vaderland zijn uitgekomen. De spreker gelooft, dat het regt van eigendom daarin niet streng genoeg wordt in acht genomen, omdat de schrijvers aan de burgers de verpligting opleggen, om de armen te onderhouden. Naar zijne meening mag de staat wel adsistentie, maar geen subsistentie aan de armen geven.

De spreker besloot zijne rede met de aanprijzing van het gunstig bekende werk over de armoede in ons vaderland van den hoogleeraar Mr. J. de Bosch Kemper, wiens leerstellingen dezen avond door den redenaar op de hem eigene wijze zijn voorgedragen.

Na deze voordragt volgde een gemeenzaam onderhoud over het gesprokene, en in verband daarmede over de nieuwe wet op het armbestuur, waarin, behalve door eenige onzer voornaamste kooplieden, door den hoogleeraar de Bosch Kemper en Mr. J. W. Tydeman werd deelgenomen.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, Zondag 31 December.

Gedurende 1854 zijn te Schiedam uit zee aangekomen 553 schepen, zijnde 103 meer dan in 1853.

In het afgeloopen jaar werden te Alkmaar ter markt gebragt 4,133,655 Ned. ponden Kaas, dat is 369,613 minder dan in 1853. De grootste markt was van 14 Julij, 716 stapels a 171,424 ponden, de daaraanvolgende van 30 Junij, 682 stapels a 165,664 ponden.

SCHIEDAM, 30 Dec. Moutwijn *f* 21.50. — Jenever *f* 27; Amsterd. proef *f* 28.25.

LEEUWARDEN, 29 Dec. De aanvoer van alle graansoorten was heden gering en de handel veelal beperkt, zoodat het aanzijnde, met uitzondering van Haver, slechts slepende van de hand ging. *Tarwe* ongeveer als voren 126, 128 ₶ puike *f* 12.70, 13.00; 124 ₶ *f* 12.20 en 121, 122 ₶ dito *f* 11.40.65 n. kwal. Roode als voren 127, 128 ₶ puike *f* 12.75, 13. Idem Blaauwpuntige *f* 11.80, 12 n. kwal. — *Rogge* bij partij weinig gezocht en bij gerijven 122, 124 ₶ n. Inl. *f* 9.40.60. Buitenl. soorten algemeen hooger en op prijs gehouden, vonden weinig attentie. — *Boekweit* op vorige prijzen gehouden, en daarin weinig of niet omgeggeaan, omgegaan, als 120, 122 ₶ Vries Zand *f* 8.20. — Winter-*Garst* alleen voor prov. pelderij met eenige vraag en ongeveer als voren verkocht, 104, 106 ₶ puike *f* 5.90, 6; 102, 103 ₶ dito *f* 5.80.85 en ligtere soorten voor voeragie van *f* 5 tot *f* 5.50 n. kwal. — *Haver* met goeden handel 15 c. hooger verk., als: 86, 88 ₶ fijne *f* 4.70.80; 80, 82 ₶ dito Voer *f* 4.50.60 en ligtere en ord. Voersoorten van *f* 3.80 tot *f* 4.30 naar wigt en kwal. — *Boter* *f* 43.

Op de veemarkt van heden was veel aanvoer. Koeijen, kalveren en schapen waren gelijk in prijs als de vorige week. Voor varkens was eene flaauwere stemming. De handel was tamelijk geanimeerd.

GRONINGEN, 29 Dec. Onze markt was heden met de meeste artikelen zeer schaarsch voorzien, en daar er nog al eenige behoefte scheen te bestaan, was de stemming over het geheel iets vaster. *Tarwe*, vooral in de beste soorten goed prijshoudend; 127 ₶ Oml. roode *f* 12.60.80; 123 a 130 ₶ Old. dito *f* 11.70.90, 12.90 a 13.10; 126 ₶ Oml. witte *f* 12.65. — *Rogge* werd in het begin hooger gehouden, doch tegen het afgaan tot vorige prijzen afgeleverd; 116 a 120 ₶ Inl. *f* 8.90 a 9.30. — *Boekweit* ruim prijsh.; 113 a 116 ₶ grijze Zand *f* 6.80 a 7.30; 116 ₶ Veen *f* 6.90. — *Garst* weinig aan en van pelders iets meer bedongen; 96 a 99 ₶ Winter *f* 5.65.95 a 6; 107 ₶ Knobbe *f* 6.40. — *Haver* heeft door schaarschheid in alle soorten 10 c. meer opgebragt; 78 a 85 ₶ dikke Brouw *f* 4.35 a 80; 68 a 72 ₶ witte Voer *f* 3.90 a 4.05.10; 72 a 75 ₶ zwarte dito *f* 3.95, *f* 4 a 4.15.20. — *Boonen* iets hooger gehouden, voor de besten zijn enkele partijtjes tot *f* 7·50 a 75 verkocht. — *Gort* bij meerder omzet ruim prijsh. Grove *f* 9.80 a 10.30, puik *f* 10.60 a 11.10 en Parel per 100 Ned. ₶ *f* 14 a 16.50. *Koolzaad* niet in omgegaan. — *Raapolie* iets vaster, tot *f* 47 bij partij gedaan.

ANTWERPEN, 30 Dec. Heden werd de verkoop bekend van c. a. 700 b. Domingo Koffij per William Rathbone.

HAVRE, 28 Dec. *Katoen*: De omzet was heden zeer levendig tot eene prijsverhooging van ruim 1 fr. werden ca. 2400 b. verhandeld. De ord. soorten waren bij voorkeur gevraagd.

HAMBURG, 29 Dec. *Koffij* stil; de handel bepaalde zich in deze week tot slechts 2000 b. Brazil van 3¾ a 5¼ sch. — *Suiker* zonder omzet. — Van Noord-Amerik. *Katoen* werden ca. 900 p. van 4⅞ a 6 sch. afgedaan. — *Huiden* zeer vast; voor Rio Grande is 9 sch. geboden. — *Tabak*: Uit de eerste hand werden 1310 cer. Dom., nieuwe oogst, tot verhoogde prijzen verkocht. — *Raapolie* loco 33 mb., op levering in Mei 31 mb. biedende. — *Lijnolie* per Febr. en Maart 27½ mb. betaald. — *Talk* prijsh. — *Potasch* weinig gevraag; van Kasan zijn ca. 20 v. tot 20¾ mb. verk. — *Granen* stil en zonder verandering.

LONDEN, 29 Dec. *Koffij* zonder handel. — *Thee* met meer vraag naar middelsoort Congo; de stemming is beter. — *Rijst* was deze week meer gevraagd; eenige inkoopen hadden plaats tot 15.6 a 16 sh. voor goed middel a goed blank Bengaal. — *Rozijnen:* De vermindering der regten in Frankrijk heeft eene zeer levendige vraag te weeg gebragt naar zwart Smirnsch en de prijs, die in de vorige week op 17 a 18 sh. genoteerd werd, is thans 25 a 26 sh. Men schat de verkoopen op 2000 vat. — *Lijnolie* ferm op 38.6. — *Raapolie* 52 sh. — Vreemde *Boter* onveranderd: Friesche 94 a 104; Holl. 88 a 90 sh. — *Talk* 64.6.

LONDEN, 29 Dec. Van alle soorten graan en meel is in den loop dezer week slechts eene zeer matige hoeveelheid aangevoerd. Er waren heden niet vele koopers verschenen en de omzet had weinig te beteekenen. De prijzen van alle soorten waren vast op de vorige notering.

De veemarkt was iets drukker bezocht en de kooplust grooter, betalende men voor puik ossenvleesch 5 sh. a 5.2, zelfs in enkele gevallen voor inl. beesten 5 sh. 4 p. per 8 pond.

Fondsen en Beurstijdingen.

PETERSBURG. Vrijdag 22 Dec. Wissel op Londen 36¼ a ⅜; Amst. 176¾; Hamburg 31¾ a 32; Parijs 374 a 375.

BREMEN, Vrijdag 29 Dec. Wissel: Amst. k. z. 128¾; Dito 2 m. 128.

LONDEN, Vrijdag 29 Dec. Consols op tijd 91¼ a ⅜; Brazil. 5 pCt. 98 a 99; Dito 4½ pCt. 92½ a 93½; Buenos-Ayres 53 a 55; Denem. 3 pCt. 77 a 79; Dito 5 pCt. 101 a 102; Russen 4½ pCt. 87½ a 88½; Dito 5 pCt. 98 a ½; Mexik. 3 pCt. 20⅝ a ⅞; Venez. 4 pCt. 20 a 22; Dito Uitgest. 1½ pCt. 9 a 10; Gren. 2¾ pCt. 15 a 16; Dito Uitgest. 5⅜ a ⅝; Ecuador 3¼ a ½; Peru 4½ pCt. 69 a 70; Dito 3 pCt. 49 a 50; Holl. 2½ pCt. 61¼ a ¾; Dito 4 pCt. 91¼ a ¾; Spanje 3 pCt. 38⅜ a ⅝; Dito 1 pCt. 18⅜ a ⅝; Dito Coup.-Cert. 5 a ¼; Dito Amort. 4¼ a ½; Sardinie 5 pCt. 83½ a 84½; Turksche 6 pCt. 75⅝ a ⅞. — Wissel: Amst. k. z. *f* 11.17¼ a ½; Dito 3/m. *f* 11.15¼.

De Engelsche fondsen hebben heden weinig gevarieerd. Ook in vreemde fondsen was weinig handel of variatie.

Volgens de officiele prijscourant is gedaan: Consols a 91⅛, ¾, ¼; 5 pCts. Denem. 101⅜; Mexiko 20¾; 5 pCt. Sardinie 84½; 3 pCts. Spanje 38½; 6 pCts. Turksche 75½, ⅝, ⅞; 4 pCts. Holl. 91⅜.

ANTWERPEN, Zaturdag 30 Dec. Met onbeduidende affaires, hebben de prijzen bijna niet gevarieerd. De 2½ pCts. Belgie 51½; 4½ pCts. Dito 90⅞; 5 pCts. Oostenr. 66, 65⅞, 66⅛, 66; Dito Partial-Loten 492; 1 pCts. Spanje 17¼, 13/16 a ⅞; 3 pCts. Dito 33½, ⅝ a 11/16.

ROTTERDAM, Zaturdag 30 Dec. Ned. W. S. 2½ pCt. 59 13/16; Dito 4 pCt. 89½; Spanje 1 pCt. 18 1/16; Dito Cert. Coup. 4 15/16; Rusl. 4½ pCt. 85½; Metall. 32⅛; Dito 5 pCt. 63¼; Dito 1854 73; Nationale 66⅛.

Scheepstijdingen.

Gepraaid, 14 Nov.; op 3° N. Br. 2° W. L.: Elizabeth Johanna, Ballot, Hartlepool n. Rangoon.

Het schip Margaretha Johanna, kapt. Schou, van New-Castle n. Soerabaya, is, volgens telegrafisch berigt van Londen dd. 29 Dec. te Sheerness lek binnengeloopen, en zou waarschijnlijk moeten lossen.

Te Laurkullen is 10 Dec. een roer met roerpen geborgen, op welke laatste met vergulde letters: A. T. Hazewinkel 1849.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 30 Dec., W.; Jacobus, Bette, Koningsb. n. Schiedam, als bijlegger met verlies van zeilen, groote boot, ingeslagen verschansing en meer andere schade.

HELLEVOETSLUIS, 30 Dec., W.; Elise, Lindberg, Rio Janeiro. - Zeemeeuw, Tolner, Nantes. - Bordeaux, ..., Havre. - Elisabeth Helene, Gatsen, Memel. - Biolf, Christensen, Kopenhagen. - Rempke, Scherpbier, Corsoer. - Maria, Nijgaard, Horsens. - van Bosse, v. d. Hoeven, Bremerhaven. - Gefion, Albrethsen, Belt. - Maria, Schöer, id.

BRIEL, 30 Dec., W.; Johanne Nicoline, Hansen, Aalborg.

HAMBURG, 29 Dec.; Antina, Wiarts, Amst.

KOPENHAGEN, 27 Dec.; N°. 12, Hillegaard, Schiedam.

ELSENEUR, 27 Dec.; Alida, Veen, Pillau n. Londen.

ANTWERPEN, 30 Dec.; Victoria, de Haan, Sevilie. — Op de Rivier: California, v. d. Valk, Londen.

Bij DUNGENESS, 27 Dec.; Zuiderzee, de Jong, Harlingen n. Havana.

BORDEAUX, 27 Dec.; Gironde, van Emmerik, Rott.

SNIRNA, voor 12 Dec.; Maria Anna, Töpper, Konst.

SOERABAYA, 6 Nov.; Nieuw Lekkerland, Hofman, Melbourne, gisteren abussivelijk opgegeven als uitgezeild.

UITGEZEILD.

HELLEVOETSLUIS, 30 Dec., W.; Duinkerken, ..., Duinkerken.

HAMBURG, 29 Dec.; Anja Sietzia, Huisman, Genua.

RENDSBURG, 28 Dec.; Margaretha, Hangelbroek, Dantzig n. Brussel. - bngelina Meinderdina, Wienke, Odense n. Amst. - Aurora, Wohlen-Eerg, Kiöge n. id.

PORTSMOUTH, 27 Dec.; Zeepaard, Giltjes, Hobarttown. — 28 Dec.; Abel Tasman, Hensing, Akyab. - Drie Vrienden, Wielema, Nickerie. - Johannes, Voogd, Konst.

POOLE, 28 Dec.; Johanna Maria, de Groot, Sevilie. - Gezina Marg., Stenger, id.

MUMBLES, 28 Dec.; Kenau Hasselaar, Lindeman, Cardiff. n. Hongkong. - Zorg en Vlijt, Mulder, id. n. Gibraltar.

TARRAGONA, 20 Dec.; Hylke Tromp, Mooi, Liverpool.

MARSEILLE, 22 Dec.; zeilklaar: Reina, de Jong, Konstantinopel. — 27 Dec.; Nijverheid, Fijn, Rott.

SMIRNA, 11 Dec.; zeilkl.: Anna, Schoofelen, Antw.

SHANGHAE, 26 Oct.; Hendrika, Verschuurt, Bat.

Rivier-Berigten.

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN:

P. M. Ittschert, Fortuna, n. Mannheim. - A. Joosten, Frankfort N°. 22, n. Frankf. en Coblenz. - J. B. Kirschreiber, Mainz N°. 5, n. Mainz. - E. Haasters, Coln N°. 15, n. Keulen. - D. Hoogeweg, Prinz Emil, n. Keulen. - P. J. Balk, Vr. Rebecca, n. Wesel. - J. v. d. Pluim, Vr. Elizabeth, n. Dusseld. en Neuss. - C. Scholten, Hoffnung, n. Duisburg.

ARNHEM, 30 Dec. Rijnhoogte 5 el 4 p. 1 d.

KEULEN, 30 Dec. Rijnhoogte 20 vt. 5 d. Keulsch (19 vt. 2 d. Rijnl.).

PER TELEGRAAF.

LONDEN, HEDEN, Zondag 31 December.

Volgens de *Observer* zouden 80,000 man van de milicie worden in dienst geroepen; 15,000 zouden in de vestingen in de Middellandsche Zee in bezetting gelegd en 5000 in de depots geplaatst en 60,000 als reserve gehouden worden.

De rijks-inkomsten van het afgeloopen jaar hebben eene vermeerdering van 2 millioen ondervonden. Het laatste kwartaal had 1 millioen meer opgebragt.

LONDEN, Zaturdag 30 Dec. *Slotkoers*: Consols 91⅛.

KISCHENEFF, Woensdag 27 December.

Van regeringswege is verlof verleend, om de granen, welke voor het verschijnen van het verbod van uitvoer voor het buitenland mogten zijn aangekocht, alsnog naar Oostenrijk uit te voeren.

In Bessarabië staan thans 150,000 man Russen gestationeerd.

WEENEN, Zaturdag 30 Dec. Metall. 5 pCt. 82¾; Dito Nation. 86⅛; Nieuwe Leening 98¼; Bank-Actien *f* 1238. — Wissel: Londen *f* 12.19; Parijs 148¼; Zilver 27½.

PARIJS, HEDEN Zondag 31 December.

De *Moniteur* bevat een besluit, betreffende de oprigting van een regement Zouaven bij de keizerlijke garde, bestemd naar de Krim, bestaande uit 2 bataljons, elk van 7 kompagnien.

De minister van financien zal eene openbare inschrijving openen voor de nieuwe leening in 4½ en 3 pCt. tot het bedrag van het kapitaal van 500 millioen. De koers van uitgiften der 4½ pCts. zal berekend worden tegen dien, welke dit fonds had op 22 Sept. 1854, die der 3 pCts. zal zijn 65.25, de rente ingaande 22 December. De amortisatie zal geschieden jaarlijks met 1 pCt. van het nominale kapitaal. Bij de inschrijving zal 1/10 worden gestort, het overige in 18 maandelijksche termijnen. Vervroegde stortingen zullen worden toegelaten tot 4 pCt. voor 1000 fr. rente en daarboven.

PARIJS, Zaturdag 30 Dec. Fransche 4½ pCts. 92.50; Dito 3 pCts 66.55; Spanje 3 pCts. 33⅜; Dito 1 pCts. 18; Metall. 84.

De likwidatie bragt eenige levendigheid te weeg. In de Nieuwe Leening is iets gedaan a 66.85.

BRUSSEL, HEDEN, Zondag 31 December.

Aan de *Indépendance* wordt uit Weenen geschreven, dat het doel der aldaar gehouden conferentie der gezanten is geweest om aan den Russischen gezant mededeeling te doen van de interpretatie der vier waarborgpunten. Er had eene zeer langdurige discussie plaats, welke echter niet heeft geleid tot eene overeenstemming. Aan Prins Gortschakoff was een uitstel van 14 dagen toegestaan, om aan zijne regering berigt te zenden en instructien af te wachten.

EFFECTEN-SOCIETEIT TEN HALF VIJF URE.

AMSMERDAM, Zondag 31 December.

Integralen 59 15/16.
Spaansche 1 pCts. 18 1/16, ⅛.
Binnenl. 3 pCts. 32⅝.
Bewijzen Coup. 4 13/16.
Metallick 5 pCts. 62⅝, 11/16.
Dito Nieuwe 5 pCts. 72 11/16.
Dito Nation. 5 pCts. 65½.
Grenada Onb. 15⅝, ¾.

Tot de genoteerde koersen vertoonden heden de handel geene bijzondere levendigheid.

ADVERTENTIEN.

NIEUWJAARSWENSCH

van de Bazen der FABRIJK-MAATSCHAPPIJ *DE ATLAS*.

E. KLOOS.
M. N. CORNELISSEN.
J. VAN DEN BERG.
J. DE BAS.
D. LASSCHUIT.
B. MEIJER.
J. BUISMAN.
H. SUYVER.

Aan den Wel-Edelen Heere
den Heer Directeur
H. P. VAN HEUKELOM.

UIT DE HAND WORDT TE KOOP AANGEBODEN:

Een **HUIS** met **MOESGROND** en **ERVE**, waarin vier KAMERS, KEUKEN en SCHUUR, de Grond vroeger gediend hebbende tot Werf van de gewezene Korenmolen *de Vrede*, gelegen tusschen de Zaagmolen- en Willemspoorten, aan het einde van het Kostverloren Weteringpad, voorbij de Molen *de Steur*; te zamen groot 21 Roeden 16 Ellen, dagelijks te bezigtigen en te bevragen bij M. E. ANNEVELD, Makelaar, in de Warmoesstraat over de Papenbrugsteeg, N°. 41. (19310)

TE KOOP gevraagd: EEN of TWEE ruim en in goeden staat zijnde **NEGENMANS DILIGENCES**, liefst met Coupé. Prijsopgave Franco in te zenden onder Lett. Z. S., Bureau Handelsblad. (19303)

Tegen 1°. FEBRUARIJ of Primo MAART verlangt men in een **MANUFACTUURWINKEL** te ZAANDAM, eene **JUFVROUW**, grondig met dit Vak bekend, als ook eene **EERSTE** en **TWEEDE MODISTE**, van goede Getuigschriften voorzien. Reflecterenden adresseren zich met Franco Brieven onder Lett. N. N. bij den Boekhandelaar GT. DEKKER Cz., te ZAANDAM. (85)

ADMINISTRATIE- EN KOMMISSIE-KANTOOR VAN HAAK EN BOOIJ,

STROOMARKT, L, N°. 807, TE AMSTERDAM.

AANVRAGE OM EEN ASSOCIÉ.

Ter uitbreiding eener bestaande Affaire verlangt men een **ASSOCIÉ**, die ongeveer *f* 1000 à *f* 1500 kan aanbrengen. De Zaak is soliede en uit de Boeken kan het bewijs geleverd worden, dat daarin Jaarlijks Twintig Duizend Guldens zal worden omgezet, terwijl de verdiensten bedragen on geveer 95 pCt. Belanghebbenden adresseren zich aan bovenstand Adres. (15)

Zondag Morgen vroegtijdig is van de Keizersgracht **WEGGELOOPEN** of **ONTVREEMD:** Een **GROOTE HOND** (New Foundlands Ras), Reu, Wit met Zwart, zijnde bij de vermissing Gemuilband geweest. Degene die dezelve terugbrengt bij de Wed. AURIK, Kruijer, Keizersgracht hoek Beerenstraat, zal daarvoor *f* 25 genieten. Zullende mede de Aanwijzer GENEREUS BELOOND worden. (103)

Manufacturen.

Een fatsoenlijk **JONG MENSCH,** van goede getuigenissen voorzien, en verscheidene Jaren in het Vak van LAKENS en MANUFACTUREN werkzaam, door omstandigheden zonder zijne schuld buiten Betrekking geraakende, zag zich gaarne zoo spoedig mogelijk geplaatst; hetzij op een **MAGAZIJN, WINKEL** of als **REIZIGER.** Hierop reflecterende gelieve men zich te adresseren onder Lett. J. R. S. bij P. B. v. WANING BOLT, Boekhandelaar, Nieuwendijk bij de Oudebrugsteeg, L 106. (88)

MENGELINGEN.

DE ORTHODOXE RUSSISCHE KERK.

Men hoort tegenwoordig veel van het orthodoxe geloof der Russen. Weinig menschen echter weten wat dit is, en sommigen laten zich door den klank der woorden zelfs verleiden, om tuschen hetgeen alhier tegenwoordig orthodox genoemd wordt en de Rusische orthodoxie eenig verband te onderstellen. Het is daarom niet ongepast, dat wij kortelijk opgeven wat de Rusische Kerk eigenlijk is. Wij bedienen ons daarbij van de ook hier te lande gunstig bekende algemeene geschiedenis van *Karl von Rotteck*.

Toen, na den val van het Westersche Romeinsche rijk, de Barbaren zich van een groot deel van Europa meester maakten, scheen de beschaving in groot gevaar te verkeeren. Het Christendom echter vond bij die Barbaren ingang, verbreidde zich langzamerhand onder hen, en legde den grond tot eene hoogere ontwikkeling, Evenwel, terwijl het Christendom zich aldus meer en uitbreidde, ontstond er binnen de Christelijke kerk zelve tweespalt en scheuring. De Grieksche kerk, namelijk, werd langzamerhand van de Latijnsche vervreemd, en scheidde zich eindelijk geheel en al af. Deze scheiding vertoonde zich reeds van verre in de kerkvergadering van Sardika (346), waar de zaak van Athanasius en der geloofsbelijdenis van Nicaea door vier en negentig Latijnsche bisschoppen werd voorgestaan, terwijl zeven en zestig Grieksche bisschoppen zich daartegen verklaarden. Slechts door de onderlinge tweedragt der Oostersche prelaten werd de scheiding vooreerst nog tegengehouden, vermits bij de langdurige twisten over geloofspunten de eene partij zich telkens naar Rome om bijstand wendde, daardoor niet zelden de overwinning behaalde, en om die reden de zoo nuttige vriendschap van Rome vervolgens aanhield.

Langzamerhand vermeerderden kleine verschillen in de gebruiken van de eerdienst en ook in geloofspunten den wederkeerigen haat, en deze werd vooral aangevuurd door den naijver der beide Patriarchen, van Rome en Konstantinopel. De eerste had, na zijne scheiding van het Byzantijnsche rijk, en gedeeltelijk juist daardoor, in den strijd, wie de meeste zijn zou, veel vooruit gekregen; doch de Metropolitaan van Konstantinopel verbond zijne zaak met die van den troon des Keizers, die hem beschermde. Persoonlijke vijandschap tusschen twee Patriarchen deed eindelijk de scheiding tot stand komen.

De Patriarch van Konstantinopel Ignatius werd door Keizer Michael III afgezet, en in zijne plaats Photius op den hoog-bisschoppelijken stoel verheven.

Deze Photius was een geleerde leek, die zich als staats- en krijgsman had onderscheiden en nu plotseling langs al de trappen der kerkelijke wijding tot den hoogsten werd werd verheven (852). Paus Nikolaas I echter verklaarde zich voor Ignatius, en deed Photius in den ban. Photius nam den strijd onverschrokken aan en beoorloogde den Paus met de wapens der Godgeleerdheid.

Hij verweet aan de Latijnsche kerk, dat zij de zuiverheid des geloofs bedorven had door veroordeelingwaardige toevoegselen aan de heilige symbolen. Dat de Heilige Geest niet alleen van den Vader, maar *ook van den Zoon* is uitgegaan, hetwelk eerst, in de zevende eeuw, door de Spaansche en vervolgens ook door de Gallische Synoden was beweerd, werd door Photius als eene nieuwigheid veroordeeld. Hij beweerde, daartegen, dat de mond, die de woorden *ook van den Zoon* durfde uitspreken, geen Christelijke mond was. Met dit hoofdbezwaar werden nog andere grieven verbonden. De Latijnsche kerk toch gebruikte bij het Avondmaal ongezuurd brood, en stond in de vasten het gebruik van melk en kaas toe; hare priesters schoren hunnen baard en onthielden zich van het huwelijk, enz. Hierbij kwam nog de strijd over de vraag.: of de onlangs bekeerde Koning der Bulgaren onder het kerkelijk gebied van Rome of van Konstantinopel behoorde?

Eenigen tijd daarna werd Photius door den moordenaar en opvolger van Michaël, Basilius den Macedonier, afgezet. Hierover zegepraalde Rome op eene te Konstantinopel in 869 gehouden kerkvergadering, waar de veroordeeling van Photius werd hernieuwd. Na den dood van Ignatius echter, werd Photius weder in zijne waardigheid hersteld en bevestigde zich daarin door de vriendschap van Paus Johannes VIII, die in dit geval meer met zijne persoonlijke gezindheid dan met de grondregelen van de pauselijke staatkunde raadpleegde. Ook dit was evenwel niet van duur, want na den dood van Basilius werd Photius ten tweeden male afgezet. Hij stierf in de keizerlijke en kerkelijke ongenade.

Zonder verzoening en zonder eigenlijken strijd bleef nu de betrekking tusschen Rome en Konstantinopel in de tiende eeuw en de eerste helft der elfde ongeveer op denzelfden voet. Eindelijk werd door den overmoed van den Patriarch Cerularius de breuk ongeneeslijk. Deze Patriarch schreef een herderlijken brief aan de kerken van Apulie, die door toedoen van de aldaar gevestigde Noormannen in betrekking tot Rome gebragt werden, en spoorde haar aan, om het gezag van den Paus te verwerpen. Rome antwoordde met een plegtigen banvloek (16 Julij 1054), die door de gezanten van den Paus te Konstantinopel zelve op het altaar der Sophiakerk werd nedergelegd, en nimmer is herroepen. Van dien tijd af bestaat het Grieksche Schisma. Meermalen werden er, wegens staatkundige redenen, door de regering van Konstantinopel pogingen ter verzoening gedaan; doch het volk en de geestelijkheid volhardden in hunnen haat tegen Rome, en eene opregte verzoening is nimmer tot stand gekomen.

De Grieksche kerk, op deze wijze van de Latijnsche gescheiden, voert tegenwoordig den naam van de Orthodoxe Grieksche kerk, daar zij beweert, het ware geloof in al zijne zuiverheid bewaard te hebben. Tot deze kerk behoort Rusland. Olga, de weduwe van Ighor, den beheerscher der Russen, kwam in 955 naar Konstantinopel en liet zich doopen. De invoering des Christendoms had echter eerst onder haren kleinzoon Wladimir I (in 987) plaats. Wladimir was gehuwd met Anna, de dochter van den Keizer van Konstantinopel, en het is denkelijk door zijne echtgenoote, dat hij tot het invoeren des Christendoms werd bewogen.

Toen nu Peter de Groote in het inwendige bestuur van Rusland allerlei veranderingen en verbeteringen maakte, ontging ook de kerkelijke toestand niet aan zijnen blik. Peter verminderde de magt der geestelijkheid en beperkte de instelling der monniken. Hij bepaalde, dat geen man voor den ouderdom van dertig, geene vrouw voor dien van vijftig jaren, de kloostergelofte mogt afleggen, en noopte diegenen, die het deden, tot nuttigen arbeid en het uitoefenen van werken van liefde. Hij kon in deze dingen bevelen en wetten geven, nadat hij in plaats van den magtigen Patriarch eene *heilige besturende Synode* had gezet en door middel van deze van hem afhankelijke Synode, de Russische kerk beheerschte. Nadat onder Czaar Alexei Michailowitsch, de Patriarch Nikon zich van den Patriarch van Konstantinopel, die onder het Turksch bestuur minder magt had dan te voren, geheel had weten vrij te maken (1668), was de Patriarch van Moskou zoo zeer in aanzien en magt toegenomen, dat hij zich zelfs tegen den Czaar durfde verzetten. Om nu in waarheid Alleénheerscher te wezen, deed Peter, na den dood van dea Patriarsch Adriaan, het patriarchaat slechts door eenen exarch waarnemen (1700), en schafte eindelijk de betrekking van Patriarch geheel af (1721) Sedert dien tijd is de Russische kerk geheel van den Czaar afhankelijk geworden.

Deze historische bijzonderheden toonen genoeg aan, dat de Russische orthodoxie met de Nederlandsche niets overeenkomst; dat Ruslands Alleenheerscher ook in de Russische kerk de waardigheid van opperhoofd bekleedt, en dat voorts de Russische kerk evenmin als de Roomsche genegenheid voor de Protestantsche kerk kan koesteren.

DE GEHEIMZINNIGE RUITERS.

In de voormalige provincie Drawän, eene streek van het noord-oostelijke door Mecklenburg en Pruisen ingeslotene, deel van Hanover, ligt een klein dorp, boven welks onaanzienlijke woningen, de takken en kruinen van hooge eikenboomen een digt loofdak vormen. Rondom strekken zich velden en weilanden uit, hier en daar door schilderachtig houtgewas omzoomd; aan den westelijken en noordelijken gezigteinder ontwaart men de donkere, zwijgende heide, met hare graven en pijnboombosschen, welke van de heuvels op de lagchende landsdouwen nederzien. Lang geleden werd de landelijke dorpsstilte wel eens afgebroken door het vrolijk geschal van een posthoorn, daar de verbindingsweg tusschen twee naburige steden de plaats doorsnijdt en vroeger eene postwagendienst langs dien weg bestond; thans echter heeft dit opgehouden en die vrolijke melodien klinken niet meer door de groene dreven van het dorp; — ter naauwernood wordt thans nog op den verlaten weg eene ouderwetsche koets of een eenzame voetganger aangetrokken.

Na eenen droevigen Novemberdag in het twintigste jaar der vorige eeuw zaten in de onaanzienlijke gelagkamer van de eenige herberg, welke het dorp bezat, vier gasten, rookend en drinkend aan de groote zwarte tafel, en onderhielden zich met den waard en de waardin over wereld-, dorp- en huiselijke aangelegenheden. Daar het meerendeel dier personen van Slavische afkomst was, werd het gesprek gevoerd in de Neder-Saksisch-Wendschen tongval, welke met de onschuldige lett. *h* in eeuwigdurenden strijd is, zegesteeds van eene plaats wil verdrijven, welke zij eeuwen lang met eer heeft ingenomen, en ze daar gebruikt, waar de etymologen en orthografen haar eens voor al niet dulden. Slechts één hunner bediende zich, in het verheven gevoel zijner edele afstamming en hoogere vorming, niet van dit dialect; het was de heer schoolmeester uit een naburig kerkdorp, eene lange, magere gestalte met een aan rimpels rijk bleek gelaat, wiens neus bijzonder veel op een ooijevaarsbek geleek. Als halve geestelijke en „oneindig wijs" man en als een zoon der provincie Kalenberg, welker bewoners als echte Germanen van de vijandschap tegen de letter *h* niets weten, achtte hij het beneden zijne waardigheid plat-Duitsch te spreken. Onder het rooken uit eene lange pijp, luisterde hij met een diepdenkend gelaat naar het levendig gevoerde gesprek en wierp nu en dan eenige Hoogduitsche woorden er tusschen, welke door de overige aanwezigen met zwijgenden eerbied, als wonderbare orakeltaal, werden opgenomen.

De schoolmeester had juist eene kleine verhandeling begonnen over den in het verafgelegen Turkije aangeheven oorlogskreet, toen de waardin, die met haar jongste zoontje aan het venster stond, met inachtneming van allen eerbied jegens den pratenden vernuftigen staatsman, luide haren man toeriep: „ziet eens, Christoph! welke zonderlinge menschen ginds het dorp binnenrijden." Op deze woorden ijlden allen naar het venster en beschouwden de aankomenden, twee ruiters in vreemde kleederdragt. „Die moeten een verren togt hebben afgelegd!" zeide de waard, „de arme dieren kunnen naauwelijks meer voort." „Nu, de rui-

ters zijn even afgemat, sprak een boer. De een zit ten minste op zijn paard, als zou hij er ieder oogenblik afvallen!"

De ruiters stegen af. De waard ijlde hen te gemoet. Een troep jeugdige wenden met uitpuilende oogen en open mond volgende hen. De waard riep zijnen knechts, beval hun de paarden in den besten stal te voeren en noodigde de vreemdelingen uit binnen te komen. Hunne verschijning in de gelagkamer deed de verwondering der aanwezigen nog klimmen. De jongste was eene hooge, welgemaakte gestalte, breedgeschouderd en had den dertig- a vijf-en-dertigjarigen ouderdom bereikt. Zijn bruin gelaat droeg eenigzins de sporen der kinderziekte; kin en lippen waren omgeven door een verwaarloosden, stoppeligen bruinen baard; een zwarte paruik bedekte zijnen schedel. Zijn voorkomen teekende vriendelijken ernst; de blik zijner donkerblaauwe, levendige, vurige oogen verried een ondernemenden geest, een vasten wil. Hij droeg een rok van grof bruin laken met eene rij knoopen, een naauwsluitenden lederen kolder, hooge rijlaarzen en ijzeren sporen. Hertslederen handschoenen, die tot aan de elboogen reikten, bedekten zijne handen. De andere vreemdeling scheen een tiental jaren ouder te zijn dan zijn medgezel. Zijne gestalte was minder krachtig en lang; zijne gelaatstrekken hadden niets opmerkelijks, doch teekenden eene groote uitputting, ook blijkbaar uit zijn gang en zijne houding. Uit de fijnere kleeding zou men hebben mogen opmaken, dat hij een hoogeren stand in de maatschappij bekleedde dan gene. Beiden spraken zuiver Hoogduitsch, hier en daar door een eigenaardigen klemtoon gekenmerkt.

Hoe heet dit dorp? vroeg de oudste der beide reizigers.

Waddewitz, Mijnheer! was het antwoord van den waard.

Hoe heet het naaste post-station naar de Mecklenburgsche grenzen?

Dannenberg.

Dannenberg! riep de ruiter, met fonkelende oogen. In Dannenberg's toren zat eens der Denen-Koning Waldemar! God gave, dat ik... doch plotseling brak hij zijne rede af, en ging na eene pause, op bedaarden toon voort:

Hoe ver is dit van hier?

Ongeveer vijf uren.

Bezorg ons spoedig een stevigen maaltijd en verschaf ons heden avond of morgen vroeg twee versche paarden. Hebt gij mij verstaan?

Dat waren kommando-woorden. De waard schoof zijne bonte muts op zijde, krabte zich met een bedenkelijk gezigt achter het oor, en begon, terwijl zijne wederhelft voor den maaltijd zorgde, te praten van de moeijelijkheden, om zich te Waddewitz goede paarden aan te schaffen.

Hoeveel kost dan wel een paard hier te lande? vroeg de oudste. Gij zult goed betaald worden, wanneer gij ons een paar sterke dieren verschaft.

Het bleek evenwel spoedig, dat in Waddewitz de ploeg niet door paarden maar door ossen werd getrokken, en de vreemdeling ging ook weldra aldus voort:

Nu, goede vriend — span dan in 's Hemels naam morgen uwe ossen voor; wij zullen onder uw dak overnachten. Doch het is onze gewoonte vroeg, zeer vroeg op te breken; — rigt u dus daarnaar in, dat wij juist ten 4 ure met uwe ossen van hier kunnen vertrekken. Onze paarden zult gij later doen terugvoeren naar de plaats, welke ik u later zal aanwijzen.

De waard gehoorzaamde en de waardin dekte de tafel, droeg een eenvoudig avondeten op, wenschte de reizigers goeden eetlust en spoedde zich toen, op het verlangen haars echtgenoots, wederom naar buiten, om eene legerstede voor hare gasten in gereedheid te brengen. Intusschen, daar de ruiters wakkere mannen schenen, die een mensch goed te woord stonden en het zwarte brood zich goed lieten smaken, vatte de waard moed en verstoutte zich een gesprek met hen aan te knoopen.

De Heeren komen gewis van eene ver verwijderde plaats? sprak hij.

Van zeer ver! antwoordde de oudste.

Hoe ver wel? vervolgde de waard

Het zullen ongeveer twee honderd vijftig mijlen zijn, welke wij afgelegd hebben, zeide de jongste onverschillig, terwijl hij een geduchten aanval deed op het voor hem dampende vleesch.

Dit antwoord maakte een onbeschrijfelijken indruk op den waard en zijne toehoorders. Twee honderd vijftig mijlen? De schoolmeester wilde, als man der wetenschap, verklaring van eenen zoo fabelachtigen afstand geven. Aller blikken rigtten zich onmiddellijk op hem en hij fluisterde: Stil! Stil! Afrika!

Afrika! ging het van mond tot mond.

Zijn de Heeren voornemens in Dannenberg te blijven? ging de waard voort, die meer moed had dan de anderen, daar men zijne spijzen at.

Neen, was het barsche antwoord.

Waarheen is de reis dan bestemd?

Over de Elve.

Misschien naar Mecklenburg.

Naar Pommeren.

Boven- of Beneden-Pommeren.

Boven-Pommeren, zoo gij het dan volstrekt weten wilt.

Dus Afrika en Boven-Pommeren! deze beide punten stonden bij de toehoorders vast. De schoolmeester zat als versuft en teekende met de hand de omtrekken der landkaart.

Welk bedrijf oefenen de Heeren dan wel uit? aldus ving de waard wederm aan. Het was toch zijn zwart brood dat men sneed.

Wij reizen, antwoorde de oudste.

Het zijn reizigers, sprak de schoolmeester; deze daadzaak was onwederlegbaar. Er ontbrak nu nog slechts te weten, tot welk doel?

Dan zullen de Heeren zeker kooplieden zijn? Zeide de waard.

Neen!

Ambtenaren?

Neen!

Mijn goede vriend, viel de jongste reiziger den waard in de rede, zoo het op raden aankomt, zouden wij hier morgen nog tegenover elkander zitten! Ik wil u en uwe gasten zeggen, waarmede ik mij tot nu toe heb bezig gehouden — ofschoon gij het niet regt zult begrijpen.

Aha, nu zullen wij toch iets vernemen, sprak de schoolmeester tot zijn buurman. Zeide ik het niet, dat vragen altoos helpt?

Ik heb nimmer eene betrekking bekleed, waarbij ik mij vet konde mesten, luidde de verklaring van den jongsten ruiter. In een ouderdom, waarop anderen nog naauwelijks aan een ambt of aan bezigheden denken, moest ik reeds den zwaarsten arbeid verrigten. Ware ik slecht geweest, dan had ik misschien mijn arbeid op de schouders van dezen of genen geladen en mij daarmede kunnen verontschuldigen, dat die arbeid boven mijne krachten was; doch dat heb ik nimmer gedaan. Van den vroegen morgen tot den laten avond heb ik eerst voor anderen gezorgd en vervolgens voor mij, en heb niet gemord, wanneer ik weken lang honger en dorst moest lijden, wanneer ik bevroor of op den harden grond moest slapen. Mijne schoonste verwachtingen zag ik de eene na de andere verdwijnen — het weinige wat ik gewonnen had heb ik wederom verloren — mijne beste vrienden en lotgenooten zijn dood, arm en verlaten; moede en bejaard keer ik naar mijne haardstede terug. Mijnen reisgenoot is het iets beter gegaan — doch bij slot van rekening is hij niet veel gelukkiger dan ik.

Na deze, treffende bijna roerende woorden, welke de spreker meer tot zijnen medgezel dan tot den waard en diens gasten rigtte, sprong hij overeind en en liep met ter neder gebukt hoofd en een bewolkt voorhoofd, met zijne sporen kletterende, eenige malen de duistere kamer op en neder. De waard en de boeren, die niets anders van zijne woorden schenen begrepen te hebben, dan dat hij ongelukkig was, volgden elke zijner bewegingen met starre blikken. De schoolmeester evenwel bragt den wijsvinger aan de neus en nam het voorkomen aan, alsof hem plotseling een heider licht was opgegaan.

Het zijn — sprak hij, kuchte een paar maal en bleef toch altoos het antwoord schuldig. In allen gevalle was bij hem de gedachte gerezen, dat deze uit Afrika naar Boven-Pommeren trekkende reizigers, zoo al juist geene schoolmeesters, evenwel geleerden moesten zijn, even als hij zelf. De mensch is immer geneigd, elk onverklaarbaar punt naar zijn eigen oordeel en ten zijnen gunste op te lossen. En derhalve greep hij, toen de reizigers zich afwendden, den bijbel van den vensterrand, riep Lena, des waards dochter, en liet haar een vers voorlezen, dat hij voor haar opsloeg, met de woorden: kent gij uwe les reeds. Het meisje las:

„De Heer is hen nabij, wier hart gebroken is en Hij helpt hen, wier gemoed vergruisd is."

Goed gelezen! riep de schoolmeester met nadruk uit. Behartig deze woorden, mijn kind. Het is eene spreuk van den grooten Koning David, den vromen psalmist, die door God uit vele droefenis en lijden werd verlost. Een volgenden keer moogt gij eene gelijke spreuk van hem leeren lezen, namelijk die in den aanvang van de 27ste psalm staat, aldus luidende: „En of ik steeds wandel in duistere dalen, ik vrees het ongeluk niet, want Gij Heer zijt mij nabij; Uw staf is mijn dood."

Mijnheer de schoolmeester, gij vergist u — de spreuk staat in de 23ste psalm, merkte de jongste ruiter bedaard aan.

De onderwijzer zag dezen met groote verwondering, maar ook met welgevallen aan, even alsof hij zeggen wilde: Juist zoo, het zijn latijnsche ruiters, schoolmeester! *Ludi magistri!*

Mijnheer de onderwijzer, neem u voor mijnen reisgezel in acht, — hij kent den Bijbel van binnen en van buiten! zeide de oudste, nam den Bijbel in de hand en zocht het betwiste vers op. De spreuk stond werkelijk in de 23ste psalm.

Gij behoeft u daarover geen harnas aan te trekken, schoolmeester, hernam de bijbelvaste vreemdeling. Dwalen is menschelijk.

De ruiters stonden op, wenschten allen een goeden nacht en verzochten den waard, om hun hunne slaapkamer te wijzen. Deze nam een licht en geleidde zijne gasten naar een, in het achtergedeelte van het gebouw gelegen, kamertje, dat van groote bedsteden voorzien was. Begeef u tijdig te bed, opdat wij morgen op den bepaalden tijd kunnen vertrekken, riep de jongste den waard na, terwijl hij eenige van de dekens, peulen en kussens van het eene bed als een bal op de, in een hoek der kamer staande, tafel wierp, zoodat slechts de matrassen en een ligte deken benevens de lakens in de legerstede overbleven. Het zijn geleerden! bleef des schoolmeesters verklaring, en met de verwondering, hoe bijbelvaste menschen ook zoo vast in den zadel konden zitten, ging de vergadering uiteen en begaf men zich ter rust.

In het kleine dorpje heerschte nog diepe nachtelijke stilte, toen in de herberg en hare naaste omgeving reeds enkele menschelijke stemmen en den dag aankondigende geluiden werden vernomen. De deuren knarsten op hare hengsels, zware schreden weergalmden op den huisvloer, in den haard brandde een vrolijk vuur en over den bepleisterden hof ratelde een stevige, vierwielige wagen. De waard had woord gehouden. Alvorens zijne gasten nog te voorschijn waren gekomen, had hij reeds zijn gansche huispersoneel gewekt en alles tot het vertrek gereed gemaakt. De beide vreemdelingen gebruikten een eenvoudig ontbijt, stegen in den met zachte strooijen zitplaatsen voorzienen wagen, de waard zette zijn span ossen in beweging en met afgemeten tred werd de togt in het kriekende morgenrood aangevangen.

De reis was schilderachtig. Uit de ligte witte wolken kwamen enkele sterren te voorschijn. In het Oosten stond nog de smalle sikkel der afnemende maan en verspreidde een flaauw licht over het slapende dorp en de herfstachtig kale velden. De beide vreemdelingen schenen het eigenaardige van hunnen toestand dan ook in volle mate te gevoelen, want in hunne mantels gewikkeld, zaten zij nevens elkander, en spraken, nu eens met een lagchend dan met een ernstig gelaat, in de vreemde taal, welke de schoolmeester voor Latijn had gehouden. Nu en dan rigtten zij ook eene vraag in het Hoogduitsch aan hunnen geleider, die ze trouwhartig in een Neder-Saksisch-Wendsch dialect beantwoordde.

De weg liep over de door de maan beschenen bleeke velden en donkere heiden, door in diepe rust verkeerende dorpen en duistere, doodstille pijnboombosschen; heinde en ver werd niets anders vernomen dan het knarsen der wielen in het diepe zand, het aanslaan der honden en het kraaijen der hanen in de nabij gelegen hofsteden; nu en dan klonk ook de zachte klank eener dorpsklok door de stille morgenlucht. Zoo ging het eenige uren voorwaarts. Eindelijk werd het in het oosten helder; het morgenrood zegepraalde over maan- en sterrenglans en de vriendelijke zonnestralen braken door de herfstdampen aan den gezigteinder.

Dat is de slottoren van Dannenberg! riep de waard de beide reizigers toe, terwijl hij met de zweep naar een hoogen ronden toren wees, schemerend door de takken der laatste boomen van een klein boschje, dat men nu bijna achter den rug had. Binnen een uur zullen wij er zijn.

De jongste der reizigers maakten eene beweging van ongeduld, als wilde hij zeggen: in tien minuten zou ik te paard dien afstand kunnen afleggen.

De Heeren zullen echter genoodzaakt zijn, tot den middag in de stad te vertoeven, sprak de waard. De postpaarden komen gewoonlijk eerst in den nacht of vroeg in den morgen van het naaste station terug en moeten toch een paar uur uitblazen, alvorens zij wederom kunnen voorgespannen worden.

Op een met twee Wendsche ossen bespannen wagen leert zelfs het vurigste gestel geduld oefenen. De beide reizigers schikten zich zonder morren in hun lot, ofschoon de jongste nu en dan een verlangenden blik wierp op den overouden toren, welke van deszelfs heuvel trotsch op het kleine stadje nederzag, welks roode daken vrolijk in de ochtendzonnestralen schitterden. Eindelijk hield het voertuig voor het posthuis in Dannenberg stil. De oudste der reizigers trad snel het gebouw binnen en verlangde twee rijpaarden tot aan het naaste station op den naar Mecklenburg voerenden poststraatweg. Men antwoordde hem, dat de paarden nog een vol uur rust behoefden, daar zij den vorigen dag sterk waren aangezet. Men verzocht hem, gedurende dien tijd met zijnen reisgenoot in de naastbij gelegene herberg te willen wachten. Tegen de harde noodzakelijkheid was slecht kampen en dus begaven zich beiden naar de aangewezene herberg, in welker gelagkamer zij den ambtman van het stadje en een zijner vrienden, een koopman uit Hamburg, aantroffen, welke laatste reeds tegen den middag zijne reis naar Maagdenburg wilde voortzetten en die door zijn vriend derwaarts zou worden begeleid. Bij het binnentreden van de beide vreemdelingen braken de ambtman en diens vriend hun gesprek af en beschouwden hen met verwonderde blikken. Het was vooral de jongste, die hunne opmerkzaamheid trok, terwijl zij zacht met elkander spraken. Hunne verwondering scheen ieder oogenblik te klimmen en eindelijk fluisterde de koopman met een zegevierende glimlach den ambtman eenen naam in het oor. Deze ijlde daarop weg en verdween in het posthuis. Spoedig daarop werd er in het gebouw en deszelfs omgeving eene ongewone drukte blijkbaar. Postiljons en knechten liepen heen en weder, schreeuwden door elkander, wagens en paarden werden uit den stal gehaald, gepoetst, geborsteld en aangespannen; eenige oogenblikken later begaf de postmeester zich naar de herberg, trad onder vele buigingen de kamer binnen en vroeg den beiden vreemdelingen op eerbiedigen toon, of zij hunne reis naar Mecklenburg niet liever in een gemakkelijk rijtuig wilden oortzetten.

Dezen zagen den onderdanigen postmeester met zigtbaar misnoegen aan en de oudste sprak op bijna barschen toon: Ik heb u immers uitdrukkelijk gezegd, dat wij onze reis te paard wilden vervolgen. Hebt gij misschien geene rijpaarden?

O dat wel, antwoordde de postmeester met eene diepe buiging, doch veroorloof mij...

Nu, wees dan zoo goed er voor te zorgen, dat de paarden op het bepaalde uur gezadeld en gereed voor de deur staan. Zoodra wij ons een weinig verfrischt zullen hebben, gaan wij verder.

De postmeester vertrok. De ruiters gebruikten intusschen het hun opgedragen ontbijt. De koopman en de ambtman hadden hunne oogen niet van hen afgewend. Toen het ontbijt was afgeloopen, werden de paarden voorgebragt. Een groep nieuwsgierigen had zich voor de deur der herberg verzameld, waaronder zich ook de voerman van het span ossen bevond, die zijnen gasten eene gelukkige reis wilde toewenschen.

Deze sprongen in den zadel, de jongste reikte den dorpswaard, ter belooning voor zijne moeite, een aanzienlijk stuk goudgeld toe, beval hem nogmaals te de Waddewitz achtergebleven paarden zoo spoedig mogelijk naar het poststation te vervoeren, dat hij hem had aangewezen, en de omstanders vriendelijk groetende, reed hij in galop met zijnen medgezel voort.

Men deed onderzoek naar de geheimzinnige personen, en kwam weldra achter de reeds aanvankelijk vermoede waarheid, welke door de dagbladen werd bevestigd, namelijk dat Karel XII op zijne vlugt van Bender in Turkije met zijnen adjudant bij Dannenberg over de Elve was getrokken, zich over Mecklenburg naar Zweedsch-Pommeren begeven.

In Waddewitz bleef de geheimzinnige doorreis van Karel XII en zijnen togt in den met ossen bespannen wagen naar Dannenberg, tot den huidigen dag eene roemrijke herinnering, welke van oud op jong is overgebragt.

CONCERT- EN TOONEELNIEUWS.

AMSTERDAM, Zondag 31 December.

Stads Schouwburg. Door het Nederduitsche gezelschap zijn *Abällino* en *Mijne Gelukster* met succes herhaald, en door het Hoogduitsche operagezelschap *Don Juan* met glans ten tooneele gebragt en *de Puriteinen* met den gewonen heerlijken uitslag herhaald. Over eerstgenoemde opera hebben wij reeds in ons blad van eergisteren gesproken; over laatstgenoemde kunnen wij insgelijks weder met den meesten lof gewagen. Behalve Mw. von Marra en de Heeren Dalle Aste en Chrudimsky heeft zich ook de Heer Roberti, die voor de eerste maal te dezen tooneele verscheen, onderscheiden, en is even als de anderen met daverende toejuichingen teruggeroepen en gehuldigd geworden. Op morgen avond verwacht men Vondel's nooit volprezen treurspel: *Gijsbrecht van Aemstel*, en het geliefkoosde kluchtspel *Kloris en Roosje*, welke beide stukken hunne veeljarige aantrekkingskracht gewis nog niet hebben zullen verloren.

Salon in de Nes. Ook te dezen tooneele heeft, even als in den Salon op den Singel, de opvoering van het belangwekkende drama *het Geweten* (*la Conscience*), van A. Dumas, algemeen genoegen gegeven, en aan de voornaamste vertooners, de Dames Kleine, Roos, Tormijn, Iburg, en de Heeren Barbiers, Jacqui, Bamberg, Femnema, Egger en anderen, eervolle bijvalsbetuigingen verschaft. Over den inhoud hebben wij, kort geleden, reeds gesproken. Bij gelegenheid van het *Nieuwjaarsfeest* op morgen avond zal het publiek, zoo als hier gewoonlijk geschiedt, met een *Welkomstgroet* ontvangen worden.

Salon in de Amstelstraat. In den loop dezer week is er niets nieuws ten tooneele gebragt. Verscheiden geliefkoosde oude stukken zijn met een bijzonder gunstigen uitslag als naar gewoonte herhaald geworden. Bij gelegenheid van het Nieuwjaarsfeest zullen er door den Heer Kapper eenige toepasselijke *Dichtregelen* worden voorgedragen.

Grand Theatre in de Amstelstraat. Woensdag ovond verscheen de vermaarde tooneelkunstenaar, de Heer Wilhelm Künst, van Weenen, in zijne negende gastrol, de laatste van zijn engagement, en wel als kriegsrath Dallner, in Ifflands belangwekkend tooneelspel *Dienstpflicht*. Op nieuw heeft deze meester doen zien, dat de eenvoudige nabootsing der natuur het toppunt der kunst is. Hij was niet het afbeeldsel van dien braven, rondborstigen ouden man, wien waarheid en pligtvervulling boven alles gaan, hij was die man zelf. Dikwerf herhaalde warme bijvalsbetuigingen gaven de goedkeuring en het genoegen der opgetogen kunstminnaars ruimschoots te kennen; en toen de Heer Wilhelm Künst, ten slotte teruggeroepen, zijn innigen dank te kennen gaf voor het zoo gunstig en vriendelijk onthaal, er bij voegende, dat hij, aan den wensch van het publiek gehoor gevende, een nieuw engagement voor eenige gastrollen met de directie gesloten had, werd dit met een daverend bravogejuich door de geheele vergadering beantwoord. Naar wij vernemen, zal hij op Dingsdag e. k. voor het eerst weder optreden. De geheele uitvoering van het voornoemde stuk *Dienstpflicht* was voortreffelijk en elke rol volkomen naar eisch bezet. Bovenal onderscheidden zich Mw. Collin, de Heeren Denkhausen, Fuhrling, Frey, Collin, enz. enz. Het op gisteren avond ten tooneele gebragte nieuwe blijspel *das Pasquill*, heeft dezelfde strekking als het voorgaande stuk. Intriguanten, met een heerschzuchtigen minister aan het hoofd, zoeken eenen braven advocaat door valsche beschuldigingen den voet te ligten, maar bewerken door hunne kuiperijen zijne verheffing en hun eigen val. Ook dit stuk werd weder met eene afronding, losheid en waarheid vertoond, die het zeer talrijke publiek tot de levendigste geestdrift wegsleepte, aan de hoofdvertooners, te weten de HH. Günther, Blank, Frey, Denkhausen, Stolte en Mej. Stern viel de onderscheiding tebeurt, van met daverende toejuichingen te worden teruggeroepen. De zes stukken, in welke de Heer Wilhelm Kunst nog zal optreden van 2 tot 17 Januarij, zijn *die Karlsschüler*, *der Pariser Taugenichts*, *die Jäger*, *der Spieler* (van Iffland), *Jean Bart* en *Wolmar*. De twee laatstgenoemde zijn hier nog nooit vertoond. In *die Karlsschüler* zullen den Heer Blank de rol van Schiller, Mejufvrouw Munster die van de Gravin, de Heer Kunst, die van den Hertog, Mej. Stern, die van Laura, enz. vervullen. Door het Nederd. gezelschap zijn eenige geliefkoosde stukken met het gewone succes herhaald. Op morgen verwacht men bij gelegenheid van het *Nieuwjaarsfeest*, twee nieuwe vrolijke stukjes en eene *Tombola*, al hetgeen gewis een allergenoegelijksten avond zal verschaffen.

Salon op den Singel. In het blijspel *la Chaine d'Or* van Scribe, dezer dagen ten tooneele gebragt, is, even als in *Le Gendre de Mr. Poirier*, een onbemiddeld knap jongman, met de eenige dochter van een millionair getrouwd, en moet voor die gunst allerlei vernederingen ondergaan, niet alleen van zijn schoonvader, maar ook van zijne vrouw, zoodat hij zich eindelijk genoodzaakt ziet het hôtel te verlaten en zelf voor zijn onderhoud te zorgen. De waardige zelfstandige houding, die hij nu aanneemt, verschaft hem de achting en liefde zijner vrouw, en gelukkige handelsspeculatien stellen hem in staat met regtmatige zelfstandigheid op te treden, en op deze wijze loopt het stuk naar genoegen af. Bij de verdienstelijke vertooning hebben allen uitgemunt, te weten de Dames Faldoni en Mathilde en de Heeren Lemer, Delattre en Juignet, en zijn zij met bijval beloond geworden. Een ander nieuw stuk, *Le Mobilier de Rosine*, is eene farce van de eerste soort. Het werd los en levendig afgespeeld door Mw. St. Victor en de Heeren Juignet, Lemer, enz., en deed hartelijk lagchen. *La Conscience* wordt thans op eenen avond afgespeeld en voldoet op die wijze beter.

Deutsches Theatre op de Erwtenmarkt. Naar wij vernemen, zal deze schouwburg, die eenige dagen geleden door de directie gesloten is, ten einde tijd te winnen, om het Hoogduitsche tooneelgezelschap te completeren, op 6 Januarij e. k. heropend worden.

Wij vernemen, dat zich op het concert van Zondag 7 Jan. e. k. in den *Salon du Vaudeville Français* zullen doen hooren, de Heeren Herman Olivier, klarinettist, en François Olivier, violist; beiden verdienstelijke jeugdige toonkunstenaars, laatstgenoemde een leerling van onzen bekenden virtuoos den Heer C. C. Fischer, met wien hij onder anderen eene *Concertante* van Dancla zal voordragen.

Wij vernemen, dat de met roem bekende violoncellist, de Heer Kellermann uit Kopenhagen, die zich verscheidenen jaren geleden alhier met zoo veel bijval heeft doen hooren, eerstdaags alhier verwacht wordt.

Naar wij vernemen zal de verdienstelijke pianoforte-virtuoos, de Heer Ernst Stöger Heinefetter, onder medewerking van aanzienlijke artistes, in den loop der volgende week eene *soiree musicale* bij inteekening in het *Odéon* geven. Het is te hopen, dat deze jeugdige toonkunstenaar door eene talrijke deelneming eene welverdiende aanmoediging erlange.

Wij zijn onderrigt, dat de uitmuntende Belgische violoncelle-virtuoos, de Heer Montigny, die eenige jaren geleden alhier zoo veel bijval heeft gevonden, eerstdaags weder hier komen, en onze concerten door zijn talent zal opluisteren. Hij bespeelt thans een violoncel met vijf snaren volgens zijne uitvinding en voldoet daarmede buitengewoon. Nevens hem wordt ook de voortreffelijke fluit-virtuoos Reichert verwacht.

Wij zijn onderrigt, dat de uitmuntende concert-zangeres Mw. Sophie Förster, van Berlijn, van wier schoone talenten wij in onze Tweede Editie van Zondag jl. gewag gemaakt hebben, alhier aangekomen is, en zich op 12 Jan. e. k. in het concert der maatschappij *Felix Meritis* zal doen hooren. Zij heeft op 22 dezer ten hove van Z. K. Hoogheid den groothertog van Saksen-Weimar gezongen, en heeft de goedkeuring der hooge personaadjes in ruime mate mogen erlangen. H. K. H. de groothertogin deed aan de gevierde zangeres een prachtig bracelet ter gedachtenis overhandigen. De beroemde virtuoos Frans Liszt accompagneerde op de pianoforte al de zangstukken, die Mw. Sophie Förster voordroeg.

Omtrent de voortreffelijke Deensche zangeres, Mw. Nissen-Saloman, weten wij, dat zij, gedurende haar jongste verblijf in ons koningrijk zich met uitbundigen bijval heeft doen hooren: op 3 dezer te Amsterdam (*Felix Meritis*), 6 te 's Hage, 8 te Amsterdam (op het concert van Mej. W. Clauss), 14 te Rotterdam, 16 te Utrecht, 20 te Dordrecht en 22 dezer te Amsterdam (*Felix Meritis*); en dat zij zich nog zal doen hooren op 5 Jan. e. k. te Amsterdam (*Felix Meritis*), 18 te Rotterdam en 26 te Arnhem.

Uit Arnhem vernemen wij, dat zich aldaar op het concert van 29 dezer met den meesten bijval heeft doen hooren, de vermaarde klarinet-virtuoos de Heer J. W. Kleine, van Amsterdam, zijn liefelijke toon, gepaard met zijne buitengewone kunstvaardigheid en gevoelvolle voordragt, verwekte een zoo levendige geestdrift, dat hij telkens met daverend bravogejuich teruggeroepen en op het einde uitgenoodigd werd, zijn laatste stuk te herhalen. Ook zijne dochter, de verdienstelijke jeugdige zangeres, Mej. Anna Kleine, heeft door hare aangename stem en bevallige voordragt, algemeen genoegen gegeven en een eervollen bijval erlangd.

SCHAAKSPEL.

OPGAAF No. 406.

Wit begint en geeft op den 4den zet mat.

ZWART.

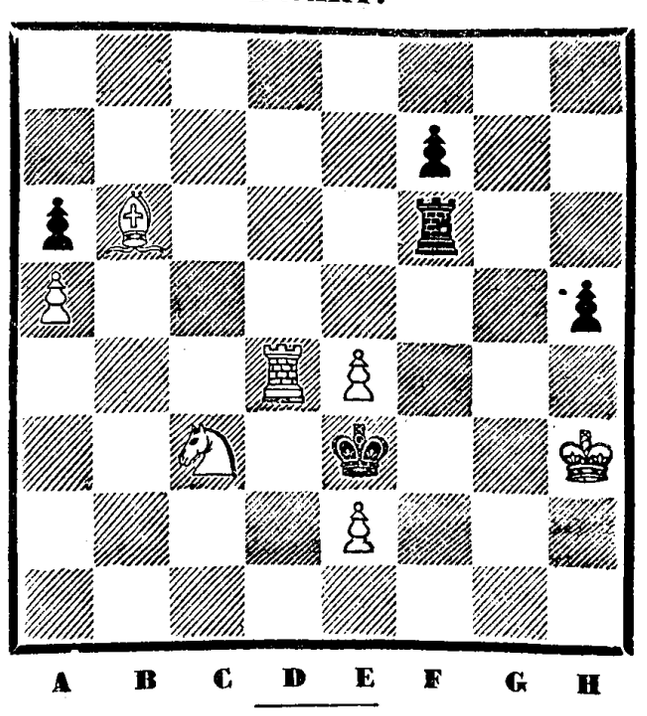

A B C D E F G H

PROBLEMA.

Wit: Kon. H 2, Kgin. A 1, Kast. B 2, F 1, Rheer C 1, Paard G 3, Pions B 4, E 6, H 3.

Zwart: Kon. H 8, Kgin. B 6, Kast. A 7, C 7, Rheer C 8, Pions D 5, 6, G 6, H 5, 7.

Wit geeft op den 6den zet mat.

OPLOSSING VAN No. 405.

1	Wit.	B 4 op D 6 †	Zwart.	E 5 op E 4
2		D 6 „ D 4 †		A 7 „ D 4
3		F 5 „ D 6 †		E 4 „ E 5
4		F 4 „ D 3 †		E 5 „ D 5
5		C 2 „ C 4 † en mat.		

OPLOSSING VAN HET PROBLEMA.

Wit: B 7 op C 8, C 8 op D 7, D 7 op B 5, A 5 op C 3, C 3 op B 2.

Wij hebben goede oplossingen van de opgaaf ontvangen van het Schaakgezelschap *Schaakliefhebbers* te Monnickendam, *Et nos Poma Natamus* te Zalt-Bommel, van de HH. D. te Middelburg, G. S. en J. D. B. te Dordrecht, W. M. T. te Hillegom, C. M. E., v. B. L., M. E. v. d. P., J. B., J. P. Jr. alhier. De overigen waren niet goed.

AMSTERDAM BIJ GEBR. DIEDERICHS. — GEDRUKT BIJ C. A. SPIN & ZOON.